

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan K 300—	celoletno K 480—
polletno 150—	polletno 240—
3 mesečno 75—	3 mesečno 120—
1 25—	1 40—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno 100% po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisano in zaščiteno frankovano.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

Poštnina plačana v gotovini.

Vsem bratom in sestram.

Slovanska Rusija preživlja strašne čase. V njej kruto gospodarita bolezen in glad, ki polagata v grob tisoče nedolžnih žrtev.

Bratstvo, ki je eno glavnih temeljev veličastne, vseobsegajoče sokolske ideje, naravnava naše sočustvovanje z bednim ruskim narodom in naše usmiljenje do njegove žalostne usode k dejanjem ljubezni!

Ne oziroma se na nikakršne prilike in odnose političnega značaja, ki danes vladajo ruskemu narodu, ne presojamo in ne obsojamo v tej gigantični borbi za življenje in proti smrti naših ruskih bratov nikogar in ničesar — pred nami stoji le strogi ukaz sokolskega bratstva in užaljenega človečanstva: Pomagajte, bratje in sestre, da se skrha ostina smrtna kosa, da se zmanjša propast mogočnega slovanskega naroda ob trdni, neporušni veri v zopetno njegovo vstajenje k novemu, silnemu življenju!

Spominjamo se, bratje in sestre, oziroma bratov, ki so naše Sokolske zvezde spajale z ruskim narodom v letih pred svetovno vojno, obrnimo pogled na današnji sokolski spoznanja v dobo, ki je blizu pred nami in ki se v njej užiga mlado jutro novega sveta, veličastva in mogočnosti Slovansva — pa

pohitimo na delo bratstva in človekoljubja, da pomagamo premostiti globeli smrti, ki jih razbesnela sedanost kopile med preteklostjo in bodočnostjo!

In pomnimo, da bi danes ne uživali svobode in ujedinjenja, ako bi v začetku borbe za naše najvišje ideale ne stala Rusija na naši strani.

Ti razlogi, ki so posnetek zgodovine in odjek naše vere v zmago pravice, vere v razmah in polet vseh pravstvenih in fizičnih sil do neslutene ogromnosti vsega Slovansva, nas pozivljajo, da prispevamo vsak po svojih močeh v sklad, ki je namenjen ublažitvi bede in trpljenja ruskega naroda.

Naj ne bo ne ene žive, iskrene duše v velikem našem številu, ki bi ne darovala svojega, da si tako skromnega prispevka. Ljubezni, ki daruje, povečuje ceno daru.

K temu darovanju so pozvani člani, članice, naraščajo in deca.

Denarne prispevke sprejema podpisani Savez v Ljubljani, Narodni dom. Zbirke naj organizirajo vsako sokolsko društvo zase.

Zdravo!

Starešinstvo

Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.
Dr. Vladimir Ravnihar Dr. Riko Fux
t. č. starosta. t. č. tajnik

Univ. prof. dr. Metod Dolenc:

O naših občinskih sodiščih.

Na moj članek »Beseda o našem kazenskem zakonodajstvu v „Slov. Narodu“ z dne 4. t. m. sem dobil vprašanja, zakaj nisem tam navedel in obravnaval uredbe o pobijanju draginje z dne 17. junija t. l., Služb. Novine z dne 20. julija t. l., št. 159 (naš Uradni list št. 253), ki uvaža — med drugim — povsem nov tip »sodišč« — občinska sodišča. Odgovarjam: Ker sem se tam pečal samo z zakoni in zakonodajalci in pa, ker sem nazor, da citirana uredba taka, kakor je, danes za naše pravosodne razmere v Sloveniji še nima vpoštevne pravne eksistence. Ne odrekam tej uredbi za Slovenijo zakonitosti v formalnem pogledu. Član 130. Vidovdanske ustave govori o »izdanih« in ne »obnarodovanih« uredbah iz 1. decembra 1918 do 28. junija 1921. Izjavljam, da me je geneza za člana 130., kakor je je pojasnil narodni poslanec dr. G. Žerjav v »Jutru« dne 1. septembra t. l., preverila o formalni začasni zakonito-

sti te uredbe, da si ima glede pravilnosti takega postopanja z ozirom na načelo »lex posterior derogat priori« tehtne pomisleke. Uredba št. 159 (v našem Uradnem listu 253) velja po svojem besedilu za celo kraljevino. In vendar mislim, da za Slovenijo nima še vpoštevne pravne eksistence, ker je nas — lex imperfecta.

Za pobijanje draginje je ustanovila uredba št. 159 občinska sodišča. V Sloveniji so se taka sodišča že ustanovila, izdala so tudi že odločbe (ne: razsodbe) z zelo strogi kaznimi. Čl. 19. pravi, da preiskovanje in presojevanje dejanj, kaznivih po tej uredbi, izvršuje sodišče za pobijanje draginje uradno (ne glede na to, kdo je prijavitel dejanje). Odločbe so polno veljavne, če je prisotnih v samoupravnih občinah — najmanj 5 članov (namesto izvoljenih 7) v drugičnih občinah 3 od 5. Odločbe o obstoju dejanja izreka sodišče »na podlagi podatkov, prejetih z brzo-

preiskavo, porotniško z večino glasov, kazni pa odmerja po predpisih te uredbe«. Ob enakosti glasov pri sklepanju odloči glas onega, ki predseduje. Veliko greši tu uredba glede predpisov za postopanje, osobito prevrže na glavo inace na cellem svetu priznani princip »in dubio mitius« (v dvomljivih primerih veljaj — milejši), pa naj ji bo v tem oziru veliko odpušeno ... Ali zoper vsako tako »porotniško« odločbo (autor uredbe misli očividno na srbijske porotnike po zakonu z dne 31. marca 1892) ima »prizadet« pravico pritožbe na pristojno prvostopno sodišče v 3 dneh. Ali velja citirani srbijski zakon tudi za »odbačaj porotnike« (čl. 17.), ali za »izvidanje« (čl. 20.), tega nikjer ne izveemo; kdo je »prizadet«? mar tudi ovaditelj, ki se čuti oškodovan, pa je propal? »Kdo je »prvostopno sodišče«? Navadili smo se že na to nomenklaturu srbijskega sodiščnega ustroja, ki našemu ne odgovarja prav nič, ker imamo mi več vrst prvostopnih sodišč. Imamo pa tudi v zakonu o volitvah za ustavotvorno skupščino legalno interpretacijo tega »prvostopnega sodišča«. Je to naše zborni (deželno oziroma okrajno) sodišče. Stalko pritožbo se torej enostavno opove pravomočnost odločbe občinskega sodišča! Zborni sodišče naj odloči o pritožbi v 30 dneh.

Sedaj pa čujmo! Po zanesljivih informacijah sem izvedel, da je nek občinsko sodišče v Sloveniji obdilo uglednega mesarja, ko je bil ovaden, da je kos mesa okoli pol kg računal za 6 K predrago, na podlagi zaprisežene izpovedbe ovaditeljice same, ne da bi poizvedovalo po kakšnih drugih okoliščinah, na 1 mesec zapora in 100.000 K globe. Kako naj reši prvostopno, to je zborni sodišče pritožbo tega obrtnika? V uredbi ne stoji o postopku niti črke: lebdé ji po vsem, kar sem prej navedel, pred očmi predpis srbijskega kazenskega postopnika. Pri nas je akuzatoren princip izveden do skrajnega, tu se postopa uradoma (brez obtožbe, lja): pravno sredstvo je pri nas »vsiljivo« odnosno »ničnostna pritožba«, tu le pritožba, katero naš kaz. pravni red tudi pozna, ali v drugih stvarih. Kako naj postopajo zborna sodišča o pritožbah, ko imajo za pritožbe le tajno reševanje brez javne ustne razprave na

razpolago? Ali se dejanske ugotovitve občinskega sodišča sploh ne bi smele preskusiti in predrugačiti? Menda ne; ali to bi bila v gori navedenem primeru v nebo vpijoča krivica ... Remedure ni? Ne, ni je v uredbi! — Prav tisto velja za razsodbo prvostopnega sodišča glede pregreška umetnega znižanja vrednosti našega denarja. Pri nas akuzatorno postopanje z državnim pravnikom po uredbi obtožuje »generalni inšpektorat ministra za finance«. Kakšne predpise ima ta, kdo bodi njegov zastopnik na glavni razpravi, ne izveemo, da niti tega ne izveemo, ali bo kaj glavne razprave; saj ni povedano, da naj se postopa po k. pravdnem redu. Zoper tako — na ne vem kakšen način pridobljeno — razsodbo naj gre »pritožba« na apelacijsko sodišče, torej pri nas na višje deželno sodišče v Ljubljani. — Po naših predpisih pa višje deželno sodišče nikdar ne more soditi o krivdi; saj niti nima možnosti, soditi v kazenskih zadevah na javni ustmeni razpravi, kjer naj se zaslišujejo pričé, obtožence. Zopet ugotavljam, da je uredba videla le srbsko »pravo« sodje pred seboj, na naše pravne razmere pa je čisto pozabila!

In baš zaradi tega je uredba za naše pravne razmere popolnoma neupoštevna. Mi nimamo zakonitih predpisov, ki bi omogočili rešitev pravnih pomočkov zoper od-

ločbe ali razsodbe teh z uredbo ustanovljenih sodišč. Srbijski zakoni pri nas niso obnarodovani, mi imamo svoje. Rešitve sodišč se izrekajo v imenu kralja — na podlagi zakona, pravi čl. 48. Vidovdanske ustave. Takega zakona ni! Kdor bi hotel rešitev pritožbe v internih sejah prvostopnega odnosno apelacijskega sodišča (koliko članov naj ima sodni zbor, ali naj bo prisoten državni pravnik, tudi ne vemo!) nekako pomečkati per analogiam po srbijskih predpisih o sodnem postopanju, bi ravnal zoper ustavo, obenem pa tudi naše pravosodje temeljito pogoril!

Pritožbe zoper odločbe občinskih sodišč se doslej legalno ne dajo rešiti. Vsaka odločba občinskih sodišč je torej izpodbojna, ne da bi moglo priti do legalne rešitve. Zato visi institucija občinskih sodišč kot takih za Slovenijo — še v zraku, dokler se njih odločbe dajo spraviti ob pravno moč brez remedure, — dokler edino za remeduro poklicani zakonodajni odbor narodne skupščine ne napravi reda! Da bi se to čim prej zgodilo, zato sem napisal ta članek. Ali pri tem naj zakonodajni odbor ne prezre, da si cer v Srbiji nimajo okrajnih sodišč za razsojevanje kazenskih zadev, pač jih pa imamo v Sloveniji, in si cer taka, da jim prav lahko zaupamo tudi prvostopno glede pobijanja draginje.

Razmišljanja o naši gospodarski politiki.

Po pravici priznam, da mi je nekam tesno. Živim sredi med avtonomisti in separatisti in čim dalje redkeje se najdejo ljudje, ki gledajo z optimizmom v ta svet. Od meseca septembra sem smo doživeli čudne prekucije, katerih najizrazitejša je stmi padec naše valute. Človek ki pravilno misli, pravilno čuti, ni da bi šel na ulico, ali da bi odkrito govoril o svojih nazorih, da bi glasno povedal svoje mnenje. Kajti vsak od nas je kolikor toliko politika, tedaj adepta one umetnosti, katere prvi aksiom je: Govori to kar večina čuti. Neovržno dejstvo je, da večina našega ljudstva vse drugače misli, nego Beograd dela. Avtonomistične ideje, zabavljanje proti centrumu kraljevine, kričanje o kulturnih škandalih, vse to je izredno popularno, in trobenta vocis populi je tišči, ki našteva nove dav-

ke in zahteva, da naj mi sami upravljamo svoje gospodarstvo, mi sami — in ne Beograd!

Dejal sem, da smatram kot posebno izrazit pojav najnovejših dni poraz dinarske valute. Pogled na borzna poročila zapira sapo vsem dobrohotnim optimistom, žalostni tavajo po prašni Ljubljani in opazujejo resne posledice in smešne dogodke, ki se porajajo iz bolne onemoglosti kronsko-dinarske novčanice. Živimo pod vtisom in v znanju forsiranega izvoza živil, ko vlak za vlakom odvažajo rogato živino, svinje, mast in moko proti severu, proti jugu. Na naših trgu čuje mo dan za dnem višje cene, draginja narašča, industrijsko delavstvo zahteva nerazmerna povišanja prejemkov in draži produkcijo, uradništvo pa tarna in zabavlja. Pravijo, da naši trgovci prodajajo kavo in

Danilo:

Kavarne in dr.

O posebnostih ljubljanskih kavarn se pač ne more govoriti; tudi niso dovolj znamenite. Znamenita je morda kavnica »Zvezda«, ki ima troje gospodarjev, a četrti plačuje najemnino. Tudi to je posebnost poleg druge posebnosti, da je bila še nedavno tu močna nemška postojanka ljubljanske nemške soldateske, aristokracije in birokracije, ki so vladale nad Slovenci. Toda tudi to je za nami: Krapež briše poslednje sledove.

Povsem drugače je znamenita kavnica »Sloboda« na otoku Rabu. Tam so še pred dvema mesecema gospodari ardit, a danes se ovijajo okoli »kolo« državne zastave Jugoslavije. In nje okolica priča o tajnosti srednjeevropskega življenja in gospodstva Benečanov.

Rab je bil za časa Benečanov trgovsko mesto in središče trgovine za orient; ostanki utrjene obale in čudovito izdobljene kamenite plošče še kažejo sledove, kjer so pritirjali svoje »raguzanke«, »brazzere« in »trabacule«. Kavnica je v peristilu nekdanjega benečanskega sodišča in zbirališča plemstva Raba. Vsaj vsaka druga hiša nosi ondri grbe nekdanjega plemstva in benečanskega leva vidiš vsepovsod. V tisti logiji sedi zamišljen in srkaš izredno duhtečo črno kavo in s svojimi duševnimi očmi vidiš dohajati in odhajati beneške senatorje, odeve v rdeče tunike in za njimi v blestečih ra-

finiranih toaletah njih dame v spremstvu svojih »cicisbejev«, oprtih na tanke španske rapirje in zibaločih se na visokih rdečih petah.

Občudnišče ostanke palače »Nimira«, kjer se je rodil znameniti Markus Antonius de Dominis, škof Raba, Splita in Šibenika, ki je moral bežati na Angleško radi protivrtnih naukov katoliške cerkve; zavrel ga je Rim in zapodil benečanski dož.

Njegov potomec pa živi še dandanes na Rabu in je hrvaški izralec.

Greš si pogledat starodavne cerkve in samostane; vidiš v cerkvi sv. Justine Tizianovo sliko in v notranjščini katedrale iz trinaistega stoletja občudnišče filigransko rezbarijo »chorusa« in škofovski prestol, ki je preoblečen z rumenim damastom.

Kainada sem sedel nani, ker sem si domisljal, da imam pravico do tega; kajti predstavljam sem že na odru raznovrstne mazilience — škofo, kralje in cesarje. — Brez vsakega premišljevanja sem zasedel nekdanji prestol cesarja Maksa v Miramaru, si nadel v Gorici kraljevo krono Bourbonov na glavo in vihnel v roki Napoleonovo sabljo.

Znamenitost Raba je »aloo« (Agave americana), ki raste vsepovsod kakor pri nas trpotec in umre po stoletju v svojem prvem cvetju. Neka gospa mi je pokazala odvetelo aloo; zdela se mi je kakor blesta mrtva žena. Nadaljna znamenitost Raba pa je sv. Krištof. Njegovo sliko ugledaš takoj ob »molu« na nekdanji palači »provedura«, — danes občinski hiši. Sv.

Krištof je zaščitnik Raba, zato ga vidiš po vseh cerkvah in v različnih manj ali več umetniških izdelkih. Sploh je mnogo cerkev na Rabu in pri maši imaš vtis, da so Rabčani zelo intimni s svojim Bogom.

Ako te je volja uro daleč »borderirati« k franciškanskemu samostanu sv. Eufemije, občudnišče lahko v cerkvi grandiozno umetniško sliko sv. Krištofa.

Vstop v samostan, to se pravi, v klavzuro je dovoljen le moškim, dame smejo v peristil, na vrt in druge obširne prostore samostana.

Hudobni jeziki pripovedujejo, da je neka lepota v svoji radovednosti hotela vdreti tudi v klavzuro, toda častiti predstojnik ji je dokazoval nemogućnost tega koraka. Toda oklenila se je roke čestitega očeta in ga s koketnim nasmehom vprašala, koliko žensk je že prestopilo prag klavzure?

Ne bilo bi tu prostora za vse, ji je odgovoril sveti mož in jo je odpeljal v cerkev.

Ta dogodek me spominja sv. Očeta Pija IX., ki je na sprejemni večer rimske notabilite obkroževal izredno dragocen križ na prsih zelo dekoletirane dame.

»Ali vam ugaia križ.« ga vpraša očividno razdražena dama.

»Zelo mi ugaia«, odgovori sv. Oče, »toda Kalvarija mi je še bolj všeč.«

Pokoini pesnik Joža Cimperman, ki mi je bil privatni učitelj za abc, me je seznanil s karjero sv. Krištofa in je njegov spomin ovekovečil z malozna-

nimi stih:

Christoforus hat getragen
Christum einstens über's Meer.
Jetzt stolziert der starke Bursche
Schön im Himmel hin und her.

Lansko leto sem rešil iz Save z nevarnostjo lastnega življenja gimnazijca pogina; ali mislite, da sem si pred tem modernim svetom zaslužil gloriole nebeških kandidatov? Kajpak! V časopisih so me vlačili »po zobe« in še pri policiji sem imel sitnosti. Preverjen sem, ko bi jaz prenašal otroke noč in dan preko Limbance, bi si ne zaslužil nebeškega raja.

Večraj, 27. julija so praznovali na Rabu god sv. Krištofa in ga slavili s tridnevnim sejmom, plesom in procesijo.

V pozlačeni škrinici z vložnimi dragulji in demanti, ki je bila skrita pred Ardit, so nosili v procesiji svetnikovo — glavo. Nosijo jo tudi drugod, ker danes ima sv. Krištof mnogo glav.

Mož je napravil očividno karijero, in veseli me, da je imel in ima stike s kralji nebes in zemlje.

Legenda pripoveduje, da ga je neka kraljica ukazala oblatiti. Morda je dotična kraljica bila zelo občutljiva v finih družabnih oblikah, in mu je v jezi, ker se je fant pri obedu posluževal rok, kratkotalo dala posekati glavo in roke. Saj vemo, kako so ženske kapriciozne.

So kavarne enostavne, v katerih ne najdeš ničesar zanimivega, so pa tudi take, kjer je več nati, kakor si želiš sam. Kakor pri ženskah!

Na svojem potovanju v Berlinu, sem našel kavarno, ki je bila pravi bis, vsaj za mene in za moje študije. Pa ne mislite, da sem zašel v »Café Größenwahn!« V tisto ostudno beznico berlinske literaturne boheme, neokusno domišljave in brez humorja, so zahajali le nesrečneži, ki so dan za dnem samo razpravljali »vprašanja«. In lepe ženske ni videla tista kavarna čenčanja, zabavljanja in spletkarjenja nikoli. Meni pa ni bilo na početnikih nikdar za »vprašanja«. Zato sem šel raiši tja, kjer se ne »razpravlja«, in kjer je vedno dosti lepih žensk. Tu je bilo zastopano vse, kar sem želel videti in spoznati.

Popoldne je v tej kavarni najudobnejše; odpočiješ se od galerij, muzejev, razstav in od kolovratenja po mestu.

Odlične rodline s svojimi hčerkami si dajejo tu sestanke. Elegantni flanerji iščejo svojih žrtev. Človek sedi ondri tako prijetno usnavajoče, kakor v topli kopejli. V cvetočem zavetju lovorja se seznaniš, zabavaš, pišeš svoje višje in pisma.

Toda večer v tej kavarni, večer se spremeni v bajko iz Tisoč in ene noči. Ko nastopi tema in razprostrta svoje peroti, se zasvetijo luči v najrazličnejših barvah in po Friderikovi cesti letajo večje, se gomilijo, krožijo ob kandelabrijih, v svojih prozornih izvirajočih svilenih toaletah, kažoč konture svojih udov. Male nožice v svilenih nogavicah tiče v lakastih čevljičkah, v katerih se komaj premikajo in kometno zibljajo v bokih. Parfumi ti

Telefonska in brzojavna poročila.

PRED SESTANKOM NARODNE SKUPŠČINE.

— Beograd, 15. okt. (Izvir.) Vprašanje sklicanja narodne skupščine je postalo aktualno. Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji najprej načelno razpravljala o sklicanju skupščine ter o načinu in času sklicanja. Te seji ministrskega sveta je prisostvoval tudi predsednik narodne skupščine g. dr. Ribar. Predsednik parlamenta je zastopal stališče, da se narodna skupščina skliče še ta mesec, kakor to določa ustava. Ministrski svet je razpravljala o načinu sklicanja. Daljša debata je bila, če se naj narodna skupščina skliče potem ukaza k rednemu zasedanju. Ker tekoma dopoldneva še ni bilo točnih poročil iz Pariza, kdaj da se povrne g. Pašić, ministrski svet ni definitivno razpravljala o dnevu prve seje.

Dalje je ministrski svet razpravljala o najnovejših fazah zunanjepolitičnega položaja. V tem oziru so bile izdelane nove instrukcije, katere ponese seboj v Pariz finančni minister dr. Kumanudi, da jih izroči ministrskemu predsedniku g. Pašiću. O zunanjem položaju je podal obširno poročilo pomočnik zunanjega ministra g. dr. Miroslav Janković.

— Beograd, 15. okt. (Izvir.) Današnja »Pravda« objavlja, da je na podlagi obvestila o povratku ministrskega predsednika Nikole Pašića predsednik narodne skupščine dr. Ivan Ribar vsem narodnim poslancem poslal pozive k prvi redni seji narodne skupščine. Seja bo 20. t. m. ob 10. dopoldne.

NAŠE ZUNANJE DRŽAVNO POSOJLO.

— Beograd, 15. okt. (Izvir.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je finančni minister dr. Kumanudi poslovlil od svojih tovarišev povodom svojega odhoda v London. Posle finančnega ministrstva je prevzel minister šume in rude dr. Krizman. Finančni minister je tekoni včerajšnjega dneva konferiral z zastopnikom angleškega bančnega sindikata, ki ponuja naši državi posojilo treh milijonov funtov šterlingov. Kot pogoj za dano posojilo stavlja Anglija to, da se to posojilo mora porabiti v investicijske svrhe in za odplačilo dolga pri Narodni banki. Posojilo je pripravljena dati Anglija proti 8% obrestni meri.

— Beograd, 15. okt. (Izvir.) Sinoči ob 10. z orientexpresom je odpotoval finančni minister dr. Kumanudi v Pariz in London, da zaključi pogajanja o najetju državne posojila. Vse beograjske časopise danes obširno razpravljajo o tej misli finančnega ministra. Na glasu je njeno važnost v gospodarskem, finančnem in političnem oziru. Nekateri listi razpravljajo o načinu posojila. Tako povdarja »Epohe«, da bi bilo uместne, ako bi naša država uvedla nekako posojilo in natura. Za naše blago naj bi se zamenjalo tuje. Znano je, da se je finančni minister prvotno ogreval za ta način izboljšanja našega gospodarstva.

INTERPELACIJA O ALBANSKIH DOGODKIH.

— d Beograd, 14. okt. Povodom poslednjih dogodkov na albanski meji je posl. Jovan Gjonović predložil ministru za zunanje stvari interpelacijo, v kateri zahteva odgovor na nastopna vprašanja: 1. v kakih fazah se nahajajo diplomatska pogajanja glede meje med našo državo in Albanijo? 2. ali smo z Albanijo v vojnem stanju in kakšne odredbe je sklenila kraljeva vlada? 3. ali misli vlada takoj sklicati narodno skupščino, kakor to določa člen 51. ustave?

ALBANSKI SE UTRJUJEJO.

— d Beograd, 14. okt. Po vestih iz Skoplja se Arnauti utrjujejo pri Malem in Velikem Kalčeriku in dovažajo novo artilerijo, ki so jo Italijani izkrcali v Draču. Na fronti med Mohuro in Ljehom je položaj neizpremenjen. Arnauti niso poizkušali nobenih napadov.

ČEŠKOSLOVAŠKA VOJAŠKA MISIJA V BEOGRADU.

— Beograd, 15. okt. (Izvir.) V političnih krogih zelo komentirajo poročilo vojnega ministra generala Zečevića na včerajšnji seji ministrskega sveta. Vojni minister je poročal, da sta v Beograd priplula z areoplanom dva češkoslovaška oficirja, ki sta prinesla iskrene in prijateljske pozdrave češkoslovaškega ministra narodne brambе. Oba oficirja sta se na to že včeraj vrnila v Prago.

REŠKI JUGOSLOVENI ZA SVOJE PRAVICE.

— Reka, 14. okt. Reškemu magistratu je bila predložena spomenica krajev Zamet, Srdoči, Juričci in Rubeši, ki so spadali prej pod

Kastav pa so prišli pod reško državo. V drugih delih razdeljenega Kastava vlada red, v reškem delu pa anarhija. Nikdo se ne briga za obč. posle. Raditega so se šeli predstojniki frakcij Zamet, Juričci in Rubeši in so ustanovili začasno svoj občinski urad v Zmetu, ki ga vodi tamkajšnji predstojnik Mohorčić. Spomenica zahteva takojšnjo ureditev pravnega razmerja med reško državo in omenjenimi frakcijami. Jugoslovenci v omenjenih krajih so poslali k otvoritvi konstituantne primeren protest, ker niso zastopani v njej in sploh niso bili pripuščeni k volitvam. Podpisov na spomenici je bilo 1134.

VSEBINA AVSTRIJSKOGA MADŽARSKEGA SPORAZUMA.

— d Dunaj, 14. okt. Temeljna načela za dogovor, ki se ima skleniti med Avstrijo in Madžarsko, so določena nastopno: Izvedba plebiscita v Sopronju in petih vaseh, med njimi v Finkendorfu, potem mednarodnega imperija, kateremu pripadajo tudi po en avstrijski in madžarski delegat. Plebiscit se izvrši, ko se odstrani Madžarske tope in po redni predaji Zapadne Ogrske. Predvideno je, da sme ententa odposlati mednarodne čete v plebiscitno ozemlje. Kar se tiče evakuacije tolp, je predviden za madžarsko vladno rok treh tednov. Ako bi imelo ljudsko glasovanje za Avstrijo neugoden izid, se določajo za ozemlje, ki bi potem pripadlo Madžarski obširne prometne in trgovske politične ugodnosti, ki bi obstojale glavno v tem, da bi se Sopronju priznale pravice proste luke. Nadaljna obveznost, ki je bila določena, obstoji v tem, da se je Madžarska izjavila pripravljena, povrniti škodo, ki jo trpi Avstrija radi zakasnele izročitve Zapadne Ogrske. — Ali pridejo ti predlogi do izvedbe, je odvisno od odlčitve obeh parlamentov.

USPEHI KONFERENCE V BENETKAH.

— Dunaj, 15. okt. (Izvir.) V odseku avstrijskega narodnega sveta za zunanje stvari je včeraj zvečer ni kancelar dr. Schober podal obširno poročilo o uspehih konference v Benetkah. Navajal je pogoje in odredbe, pod katerimi se ima izvršiti izpraznitev Zapadne Ogrske od strani Madžarske. Glede ljudskega glasovanja za v Sopronju in okolico je omenil, da se je plebiscit teritorialno omeil na občine Sopron, Kroisbach, Agendorf, Harkau, Kohlendorf in Zinkendorf. Do izvedbe plebiscita je v tem ozemlju določen medzavezniški režim, kateremu sta pridružena po en avstrijski in en madžarski zastopnik. Javni red in mir vdržujejo medzavezniške čete.

MADŽARI ZADOVOLJNI Z BENEŠKO KONFERENCO.

— d Budimpešta, 14. okt. Današnje časopise izraža svoje mnenje k uspehu beneške konference. Splošno se smatra kot moralen uspeh, da je trianonska pogodba dobila razpoko. Sodiijo, da se izvrši plebiscit za Madžarsko ugodno.

GORENJA SLEZIJA.

Sklep o razdelitvi se v kratkem uradno objavi.

— d London, 14. okt. »Morning Post« poroča, da je besedilo predloga sveta Zveze narodov glede rešitve gornje-slezijskega vprašanja dospela včeraj dopoldne v London. Preden se objavi, se predloži vrhovnemu svetu. Ker se je vrhovni svet zavezal, da bo sprejel predlog Zveze narodov, se izvrši objava v kratkem.

— d Beograd, 14. okt. P. B. poroča iz Pariza: Pariški diplomatski krogi so bili zelo iznenadeni, ko so zvedeli, da je angleški veleposlanik sinoči na Quai d'Orsay naznanil, da angl. vlada želi, da najprej pregleda ali je predlog sveta Zveze narodov v skladu z versaillesko mirovno pogodbo in mandatom, ki se je dal Zvezi narodov. Smatra se, da ima angleška vlada namen radi tega sklicati v Londonu sejo vrhovnega sveta. Francoski krogi smatrajo, da sklicanje vrhovnega sveta ni potrebno, ker se je leta v svoji zadnji seji vnaprej izjavil, da bo brezpogojno sprejel priporočilo Zveze narodov.

KRIZA NEMŠKE VLADE RESENA.

— d Berlin, 13. okt. Na včerajšnji seji odseka seniorjev državne zbornice so predlagali nemški nacionalci, naj se takoj skliče državni zbor v svrhu skupnega protesta vseh strank proti odločitvi vprašanja Gornje Slezije. Neodvisna stranka je odklonila ta predlog z motivacijo, da imajo nemški nacionalci pri vsem tem samo svoje po-

sebne namene. Vlada mora na vsak način ostati na svojem mestu in naj se nikar ne peča s preosnovno kabineta v današnjem kritičnem položaju, ker bi to pomenjalo samo oslabilitev. Državni kancelar dr. Wirth je izjavil, da meni vlada, da še sedaj ne sme odstopiti z ozirom na kritične čase. Predvsem je treba delazmožne vlade. Izkustvo je dokazalo, da se je kritični položaj še poslabšal, če ni bilo delazmožne vlade. Zato pa je vlada sklenila, da ostane Zastopniki strank so vsi soglasno pozdravljali izjavo drž. kancelarja.

STRADAJOČI RUSKI OTROCI.

— d Moskva, 14. oktobra. Število stradalotih otrok v guberniji Samara znaša 1.160.000, od katerih se nahaja 95 odstotkov na deželi. 60.000 otrok so nastanili v domovih. 100.000 so jih odposlali drugam, mišljen otrok pa še čaka na pomoč.

Narodno gospodarstvo.

— ng Angleška trgovina z vzhodom. Stališče Velike Britanije in trgovskim prometu s Kitajsko in Japonsko se je v obeh zadnjih letih nekoliko izpremenilo. V prometu z Japonsko se izkazuje za prvo polletje 1921 aktivnost trgovske bilance s 5.069.000 lstr. proti 2.890.000 lstr. v istem razdobju predločnega leta, medtem ko izkazuje promet v celotnem letu 1920 še podbilanco z 1.600.000 lstr., v letu 1919 še celo z 9.000.000 lstr. V trgovskem prometu s Kitajsko se kaže sličen razvoj. V letu 1919 je bil promet s Kitajsko še z 2.000.000 lstr. pasiven, leta 1920 pa s 17.000.000 lstr. aktiven. Za prvo polletje 1920 se izkazuje aktivnost z 8.565.000 lstr.

— ng Svetovni konzum bombaza. Po poročilih lista »Financial Times« znaša svetovni konzum bombaza v šestih mesecih od 1. februarja do 31. julija 1921 7.387.212 bal. Od tega odpade na Združene države 2.540.000, na Japonsko 971.654, na Indijo 904.181, na Veliko Britanijo 296.997, na Nemčijo 457.257, na Italijo 289.042, na Francijo 251.935, na Belgijo 82.235 bal. Svetovne zaloge v rokah tovararjev so znašale 1. avgusta 1921 3.926.619 bal, od tega 1.102.000 bal v Združenih državah, 845.369 bal v Indiji, 700.846 bal na Japonskem, 296.997 v Veliki Britaniji, 186.128 na Kitajskem, 176.287 v Nemčiji, 170.780 v Italiji, 84.642 v Franciji, 85.573 na Španskem in 59.673 bal v Belgiji.

— ng Italijanska vnajna trgovina. V prvem polletju 1921 znaša vrednost uvoza 14.002.261.511 lir proti 13.457.494.824 lir v istem razdobju predločnega leta. Vrednost izvoza znaša 5.976.481.060 lir proti 5.282.249.930 lir v prvi polovici leta 1920. V prvem polletju 1920 je bila trgovska bilanca še pasivna z 8175 milij. lir, letos pa je z 8025 milij. lir.

— ng Zvišanje glavnice v Nemčiji. Meseca septembra t. l. je bilo v Nemčiji stavljenih 139 predlogov za zvišanje glavnice za skupnih 891.55 milij. delniške glavnice. Na fiksno se obrestujočih emisijah se je podpisalo 348.20 milij. Nanovo je bilo ustanovljenih 56 delniških družb z akcijskim kapitalom 294.3 milij.

— ng O nemškem železnem trgu. Zastoj, ki se je mimogrede pojavil na nemškem železnem trgu, je sledila poživitev z zvišanjem prodajnih cen. Znatna naročila prihajajo iz kroga trgovcev kakor tudi neposrednih porabnikov. Podjetja sprejemajo naročila le ob dvigajočih se cenah; deloma so neizvršena naročila tako znatna, da so podjetja z delom preskrbljena do konca koledarskega leta. Ker se cene surovin dvigajo, je kalkulacija lastnih stroškov za daljšo dobo vnaprej nemogoča; zategadelj se večšina ne sprejemajo dolgoročna naročila. Cena železu v palicah je tokom par dni mogla poskočiti za približno 200 mark ter stane sedaj tona čez 3000 mark, medtem ko je bilo meseca junija dovolj tega materiala dobiti po 1790 mark in ceneje. Tudi za pločevino je vedno več povpraševanja, zlasti za tanke. fine vrste, katerih cena se je tokom treh mesecev več kot podvojila. Za takozvano fino pločevino se sedaj zahteva 3400 do 3500 mark za tona. Pločevino srednje vrste je dobiti po 2800 mark, debelejša pločevina pa, katere odjem se je zmanjšal v sled neznačajne zaposlenosti v ladjedelnicah, stane 2300 mark. Cene za surovo železo, izvzemši luksenburške vrste, so ostale neizpremenjene. Odiem je postal živahniji, kljub temu imajo plavži še precej materiala na zalogi. V izvozni kupčiji je položaj nekaj časa sem dokaj ugodnejši, ker privlači padanje marke inozemske kupce. Ker je v tuzemstvu zadosten odjem in cene povoljne, je večina podjetij le ob primerno višjih cenah pripravljena, skleniti izvozne kupčije. Domača kupčija je sedaj tako dobra, da ni treba podjetjem skrbeti za izvoz.

— ng Gospodarske vesti iz Poljske. Splošna uvozna prepoved za vse blago je bila ukinjena 7. julija t. l. in je dovoljen uvoz vsega blaga, izvzemši onega, ki ga izrecno navaja specialni seznam prepovedanega blaga. Prepovedan je še uvoz luksuznega blaga ter sedlarskega in jermanskega blaga ter pohištva. Tudi izvozne prepovedi so znatno omiljene, prepovedano je le izvažati živila, živo živino, gnojila, premog, rudo, staro železo in čunje. Odpravljene so izvozne pristojbine, izvzemši one za petroleje in produktov iz nafte. — Nasprotno pa je Poljska prilagodila carinski aglo razvrednostitvi poljske marke. Tako je ta pribitek za gotove vrste blaga bil zvišan od 14.900% na 19.900%, za blago, ki ne uživa izrecno carinskih ugodnosti, od dosedanjih 1900% na 14.900%. Tendence, nadomestiti uvozne prepovedi z visoko carinsko zaščito, je vzbudila zadovoljstvo v trgovskih krogih, ker omogočuje redno, solidno poslovanje in je moč prilagoditi notranjo tržno ceno še vendar zmajljiv carini.

Ing. K. Orel:

O organizaciji državne uprave v oblasti.

G. ing. Sbrizaj se je raztogotil, ker sem imel toliko poguma in si nisem dal vsiliti njegovega mnenja, da je regulacija naših vodotokov povsem pogrešana in ker pri najboljši volji nisem mogel slediti njegovi čudni logiki, s katero spravlja pogreške v regulacijah v zvezo s slabo organizacijo državne tehnične službe. V svojem odgovoru v »Slov. Narodu« z dne 28. septembra navajam, da sem vsebino njegovega spisa baje sam povsem potrdil. Pri tej trditvi je g. ing. Sbrizaj najbrže računal s tem, da je od objave mojega odgovora preteklo že teden dni in da bralec tega članka ne bo imel več pri rokah. Kdor pa je pazljivo moj članek prečital, ni našel v celotnem spisu ne ene besede, s katero bi bil njegova naziranja o regulaciji naših voda potrdil.

G. ing. Sbrizaju je znanjalo v svojo obrambo stvarnih argumentov in zato se je postavil na komedno stališče zasmejanja. Ne bom mu sledil. Mojemu prvemu odgovoru ni bil namen, splošni predavanje o regulaciji vodotokov in zato nisem navedel imen učenjakov, ki so se pečali s proučevanjem te snovi. Nisem tega storil, ker to ni spadalo k stvari in ker za pobijanje njegovega povsem pogrešanega naziranja o neuspehih pri reg. naših voda nisem rabil imen slavnih francoskih in avstrijskih hidrotekov. Da se je pa pri izbiiri teh imen spomnil razvo prof. Schoena, mu ne morem čestitati.

Nameste zasmejanja bi bil g. ing. Sbrizaj bolje storil, če bi bil ostal pri stvari in stvarno odgovoril na očitke in na precizno stavljeno vprašanje v mojem prvem članku. Tenor mojega spisa je bil ta: 1. nameste da se beza javnost s neutemeljeno trditvijo, da ljubljanski vodovod nekega dne odpove, naj se ne drži rok krize, temveč naj pozvame generalna inšpekcija voda inčiativo za to, da se pod bišvo avstrijsko upravo započeto delo nadaljuje, t. j. da se zgradijo v Savini strugi pragovi in poglobitev ustavi. Res je, da generalna inšpekcija voda obstoji šele od 1. junija 1920, toda zadeva je spadala v referat g. ing. Sbrizaja že pred ustanovitvijo imenovanega urada in je bilo časa dovolj, da se stvar vsaj temeljito prouči. In na ta očitke nima g. ing. Sbrizaj, žal, drugega odgovora nego ta da je dosti neoprjetno, da se mora sedaj s tem baviti, kar bi pri pravilno zasnovani regulaciji baje ne bilo treba. Moje mnenje pa je, da je tako delo za vsakega inženjerja poučno

Obrambni muzej »Jugoslovenska Matice«.

Borba za naše meje še ni definitivno zaključena, čeprav je prva njena faza končana. Zbraati moramo ves material, da bo za slučaj potrebe na razpolago, in sicer že obdelan.

Tekom zadnjih dveh let je gradivo, ki se tiče borbe za naše meje, silno naraslo. Obstojalo tudi že razne zbirke, ali večina ma zasebne, nobena pa ni popolna. Ne smemo pa poudarjati samo dejstva, da kolikor toliko popolne zbirke vseh naših in nasprotnih letakov, brošur, knjig i kart pri nas še ni, temveč se moramo zavedati tudi nevarnosti, da se gradivo, ki je še dostopno, polagoma popolnoma porazgubi. Radi tega se je osnoval pri Jugoslovnski Matici Obrambni muzej, ki hoče zbrati vse lastne in nasprotno uradne, poluradne in druge publikacije, ki se tičejo naših mej, ali pa so v zvezi z njimi; nadalje vso medvojno propagandno literaturo naših emigrantov in prijateljev, fotogr. raznih prireditvev in akcij, ki so v zvezi z našimi me-

in zanimivo. Brez dvoma se da poglobitev Savine struge ustaviti in s tem ogroženje ljubljanskega vodovoda odstraniti. In brez dvoma se da tudi padec, ki ga je Sava vsled regulacije pridobila, izkoristiti za pridobitev vodnih sil v industrijske namene. Poglobitev Save, ki jo g. ing. Sbrizaj smatra za največje zlo in neuspeh regulacije, postane lahko še važen dobrodojen moment v narodno gospodarskem oziru. Priporočam to zadevo kot hvalečen predmet študija.

2. Moje vprašanje, zakaj ni, če je smatral regulacijo Save že od začetka pogrešno, kot zastopnik deložnega odbora pri tozadevnih obravnavaah dlegnil pravočasno svojega svarilnega glasu, je g. ing. Sbrizaj popolnoma prezrl, ali se mu je namenoma izognil. Post festum kritizirati in pavsalno obsoditi delo drugih je cena umetnosti, za katero ni treba lastne prakse in lastnih izkušenj. In teh g. ing. Sbrizaj navzile nasprotnemu zatrljevanju na polju regulacijskih del nima, ker si jih v svojem dosežanem službovanju ni mogel pridobiti. Zgradba vodovodov ni istovetna z regulacijo vodotokov. Neben strokovnjak z večletno prakso se ne bo upal izreči o regulaciji naših voda tako uničujočo sodbo kakor je to storil g. ing. Sbrizaj. Kajti v naprej določiti, kako naj se vodotok regulira, da bo nameravani uspehi v vsakem oziru v dovršeni popolnosti doseženi, je nemogoče.

H koncu pa še nekaj. G. ing. Sbrizaj je v svoji izjavljani namenoma vpeljal zlobno podkivanje, da branim avstrijski sistem, ki ga celo imenuje moj sistem. To njegovo hudobno namero pa najodločneje zavračam. Nisem branil avstrijskega sistema, temveč branil sem delo stanovskih tovarišev, ki se danes sami ne morejo zagovarjati. In branil sem jih zato, ker imam o stanovski delžnosti in kolektivnosti drugo pojmovanje nego on. G. ing. Sbrizaj mi je osebno obljubil, da bo na moj članek z dne 20. septembra 1921 »po rovtarsko« odgovoril. Svojo obljubo je izpolnil. Na tem polju mu brez pridržka priznam lastno prakso, na polju regulacijskih del pa ne.

(Radi nedostajanja prostora priobčujemo ta odgovor šele danes. S tem je razprava o regulaciji voda za nas končana. Dali smo begledi obema strankama. Z današnjim odgovorom zaključujemo debato. Uredništvo.)

— — —

jami; ravnotako tudi slike izza prevrata. Razume se samoposebi, da hoče imeti Obrambni muzej tudi starejša gradivo v svoji knjižnici in da ga interetira vse jugoslovnsko ozemlje. Glavno proučevanje pa je namenjeno Prekmurju, Štajerski, Koroški in Primorju.

Obrambni muzej pripravlja za letos Koroško razstavo, ki naj poda obsežno in nazerno sliko o vsem, kar se tiče naše Koroške, posebno pa o dogodkih od prevrata preko plebiscitnega boja do danes. Koroška razstava bi bila gotovo najuspešnejši propagator za naše koroško vprašanje in zato jo hočemo osnovati kot potujočo z namenom, da bi se z njo seznanili tudi bratje Hrvat in Srbi.

Da pa Obrambni muzej uspe v svojih namerah, je potrebna pomoč vseh rodoljubov pri zbiranju gradiva. Zato se obrača Obrambni muzej do narodnega občinstva z vkladno prošnjo, do mu odstopite svoj tozadeven razpoložljiv material.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. oktobra 1921.

— Ivan Hribar — častni občan Mozirja. Občinski odbor trga Mozirja je imenoval pokrajinskega namestnika in ministra g. Ivana Hribarja ob priliki njegove 70 letnice v priznanje njegovih zaslug za domovino in narod soglasno za častnega člana.

— Zakaj so se prekinila pogajanja z Avstrijo? Včeraj smo poročali, da so se razbila pogajanja, ki so se vodila na Dunaju med našo in avstrijsko vlado o raznih gospodarskih vprašanjih. Iz beograjske »Politike« posnemamo, da so se ta pogajanja razbila zaradi zahteve avstrijskega finančnega ministra dr. Girtlerja, da plača naša država za delnice Steinbeisovih podjetij v Bosni, ki se nahajajo v avstrijskih rokah, 50 milijonov kron, in za akcije podjetij v Zenici, Varešu in Usori tudi 50 milijonov kron. Naša država bi torej morala plačati za lastnino bosensko hercegovkega erarja 100 milijonov jugoslovnskih kron. Da so naši delegati to nesramno avstrijsko zahtevo enostavno odbili, se razume samo ob sebi. Našo vlado so v tej delegaciji zastopali dr. Kostrenčić, pomočnik finančnega ministra kot predsednik ter dr. Arangeljović, vseučiliški profesor, in dr. Janko Hacin, podravnatelj Prve hrvatske štedionice v Beogradu.

— Pridobitev našega državljanstva po tistih, ki so imeli in ki imajo sedaj domovinsko pravico na ozemlju ogrske polovice bivše avstro - ogrske monarhije. V zmislu uredbe osrednje vlade št. 307, »Uradni List« št. 122, postanejo polnopravno državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev tisti nekdanji ogrski državljani, ki so imeli dne 1. januarja 1910 domovinsko

pravico na onem ozemlju ogrske polovice nekdanje avstro - ogrske monarhije, katero je pripadlo kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev in ki so jo ohranili do dne, ko je stopila v veljavo trianonska mirovna pogodba z Ogrsko, to je do dne 26. julija 1921. Tisti pa, ki so pridobili domovinsko pravico izza dne 1. januarja 1910 na onem ozemlju ogrske polovice bivše avstro - ogrske, katero je pripadlo kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, postanejo državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev samo s pridržkom naše države. Če tega pridržka ne zahtevajo ali če se jim odreče, pridobe državljanstvo one države, kateri je pripadlo ozemlje, kjer so imeli domovinsko pravico, preden so pridobili to pravico na ozemlju, kjer jo imajo sedaj. Tozadevno prošnje se morajo vložiti do vstete 26. julija 1922 pri onem upravnem oblastvu prve stopnje, v katerega področju ima prošilec domovinsko pravico ali stalno bivališče. Prošnji se mora priložiti: 1.) domovnica, 2.) krstine in rojstne liste, 3.) poročila list. 4.) izpričevalo o moralno - političnem vedenju. V prošnji se mora označiti, kam je bil prej pristojen. V ostalem se opozarjajo vsi ogrski državljani na uredbo o postopanju pri pridobitvi in izgubi državljanstva kraljevine SHS z opejo in prošnjo, ki je objavljena v »Uradnem Listu« št. 122 z dne 7. oktobra 1921.

Vsi opejski roki, ki so bili določeni z uredbo št. 471 v Ur. l. 147, so podaljšani in veljajo do poteka rokov, ki so določeni v prej omenjeni naredbi. Tako je n. pr. za Primorca zadnji opejski termin 26. januarja 1922.

— Karavanke — meja nemštva! »Berliner Tageblatt« priobčuje ob priliki obletnice koroškega plebiscita članek, v katerem govori o »nemški zavednosti« koroških Slovencev, ki so se že večinaoma uživali v nove razmere in prvi, da so Karavanke kakor pred osmimi stoletji tako tudi še danes meja nemštva na jugovzhodu. List pravi, da

bo treba odstraniti še mnogo ovir, predno se izpolni zadnja nada koroškega ljudstva: združitev z nemško državo, kar se bo gotovo zgodilo!

— **Razmejitev na Koroškem.** Razmejitvena komisija je mejno črto od Ovcve do Peči na greben Karavank že določila v smislu mirovne pogodbe, ki navaja kot mejo vododelnice. Večje nespore zumljenje med obema interesiranimi delegacijama vlada samo glode Podkoroškega sedla.

— **Razmejitev na Štajerskem.** Iz Maribora javljajo: V okoliščini razmejitvene komisije je že docela izvršena razmejitev na bivšem Štajerskem ozemlju in sicer od Radgona do Kokošnjaka. Postavljeni so v smislu st. germanske mirovne pogodbe določeni mejniki ter so tudi izdelani vsi potrebni zemljeknjiži, ni načrti in izročeni oblastem. V kratkem se bo izvedla na tem ozemlju končno veljavna zasedba. V mejnem odseku od Radgona do Sv. Ane se bo v kratkem izvršila razvrstitev in postavljenost mejnikov, dočim v odseku Sv. Ane do Teke začasno še ni mogoča ureditev mejnega vprašanja, ker je potrebno, da se popreči razčisti zapadno madžarsko vprašanje v zvezi z razmejitvijo Burške. Vprašanje mejne črte od Kokošnjaka preko Strojne do Ovcve se nahaja v pretresu.

— **Tehniška fakulteta.** Prejeli smo in priobčujemo: »Z ozirom na moj članek, ki je izšel pod predloženim naslovom, prinaša »Jutro« v svoji številki 244. z dne 15. oktobra t. l. notico, v kateri pravi med drugim z oz. na prof. F. Seidel, imenovanj na tehniški fakulteti: »G. dekan ne trdi resnice.« Ker se mi očitno torej neresnica, izjavljam še enkrat sledeče. Takrat, podčrtam besedo takrat, ko sem pisal svoj članek, g. minister prosvete ni hotel imenovati predlaganih profesorjev in jih do danes, to je 15. oktobra, ob 10. predpoldne tudi še ni imenoval. Vsaj toudaj ni nič znano. Priznam pa, da kaže razno, da g. minister menda ne zavzame več absolutno odklanjajočega stališča. Tekom časa, če prav se gre lo za par dni, se je namreč stališče za kulisami nekaj premaknilo (?). Kaj je bilo vzrok temu, ne vem in mi tudi ni treba raziskovati. Moje trditve so bile za oni čas, ko sem jih jaz napisal in obelodanil — gola resnica. Zavihanje se naj pa išče na popolnoma drugem mestu in ne v mojih besedah. — S tem je zame zadeva v dnevnih publicistikah končana, ker me važnejši posli čakajo kot brezplodno prerekanje. — **Hinterlechner m. p.**

— **Turneja Jugoslovanske Matice.** Kakor smo poročali, je sarajevska »Hrv. Slova« priobčila povsem neutemeljen napad na prof. I. Ilišića. »Slovenec« je njen članek brž odzidal, a kako mislijo pošteno ljudje, kaže pismo, ki je prejel prof. Ilišić. Pismo slove: Veleposlovni gospodi! Oprostite, da Vam pišem, toda ne morem si kaj, da vam ne bi izrekla svoje zahvale za trud, katerega izkazuje naša jugoslovanska ideja. Ko berem danes »Slovenec« in njegov članek o vas, nimam druge želje, nego da bi sin, katerega imam, sledil vam in vaši v življenju ideji. Zalostno, grozno, da se dobijo ljudje, kateri čistost in plemenitost našega dela zametujejo in zasramujejo. Vediti pa, gospod profesor, da so priproste duše, med katerimi sem tudi jaz, ki se globoko klanjajo vam in vašim idejam. Oprostite, gospod profesor, sem priprosta žena in ni mi mogoče tega povedati, kar bi rada. Z globokim spoštovanjem I. I. v L. L.

— **Manifestacija za Koroško** v Novem mestu ob prvi obletnici nesrečnega plebiscita se je vršila na vabilo podružnice Jugosl. Matice v veliki dvorani Nar. doma v ponedeljek 10. t. m. ob 20 uri. Obilna udeležba vseh slojev, zlasti pa naše rodoljubne zavedne mladine je izpričevala sočutno umevanje trškega položaja naših rojakov pod krutim nemškimi jarmom. Peveki zbor pod vodstvom g. nadzornika J. Grada je z zbranim petjem naših rodoljubnih in koroških narodnih popevk povzdignil slovesno razpoloženje občinstva. Glavni govornik, prof. J. Kovač, je izvajal, da se je ob lanskih pripravah za plebiscit narodna zavednost koroških Slovencev dvignila kakor nikoli prej in poglata toli čvrste korenine, da nikdar več ne bo zamrla. Oni sami spoznavajo svojo pravo mater v jugoslov. in ne morejo vzljubiti krute matere Nemške Avstrije. Prepričani so, da njih pravična zahteva mora zmagati. Mnijh osvobodjeni bratje imamo isto zavest. Burno, dolgo trajajoče odobravanje je govorniku svetočilo, da vse navzoče občinstvo živahno soglasja z njegovimi izjavami. — Predsednik podružnice Jugoslav. Matice prof. F. Seidel je poudarjal, da Korošci v resnici niso izgubili poguma in trdne vere v svojo prihodnost na podlagi tisočletne slovenske narodne misli. Da pa bodo mogli ohraniti slovenski korotani sebi in nam,

moramo svoje sočutje z njimi ob njih trpljenju in našo bratsko ljubezen do njih dejanski izpričati. Naša dolžnost je, da jih podpiramo v njih kulturnem stremeljenju, da po bratsko sprejemamo preganjane koroške begunce in da omogočamo koroški mladini vzgojo v naših šolah. — Navzoče občinstvo je na to podbudo z radodarno dorežljivostjo zložilo znatno svoto, ki jo prejme »Gospodarski Zvon« in prid našim ne srečnim rojakom onstran Karavank. Čujemo, da je naša šolska mladina še potem nadaljevala nabiranje prispevkov med seboj. Čast in hvala vsem nabirateljem in darovalcem.

— **Imenovanje profesorjev.** Za profesorje so imenovani: na I. drž. gimnaziji v Ljubljani Franc Zidar, doslej profesor brez stalnega mesta na tem zavodu na realni gimnaziji v Ljubljani Mihael Kambič, namestni učitelj na tem zavodu; na realni v Ljubljani Peter Zmitnik, profesor brez stalnega mesta na tem zavodu; in dr. Pavel Brežnik, namestni učitelj na tem zavodu; na realni gimnaziji v Celju Josip Napotnik, namestni učitelj na državni realni gimnaziji v Novem mestu; in Srečko Brodar, namestni učitelj na državni realni gimnaziji v Ljubljani; na realni v Mariboru dr. Makso Kovačič, namestni učitelj na tem zavodu; na realni gimnaziji v Ptuj dr. Karel Zelenik in Fran Alič, namestni učitelja na tem zavodu.

— **Premestitve na srednjih šolah** in učiteljskih. Premestitve so: na I. državno gimnazijo v Ljubljani: Mihael Markič z realne gimnazije v Novem mestu; Henrik Klešnik z realne gimnazije v Celju; Karel Kune z realne gimnazije v Novem mestu; Josip Zilich z realne v Gorici; pridelen do slej I. državni gimnaziji v Ljubljani; na realno gimnazijo v Ljubljani: Makso Pirnat z gimnazije v Kranju; dr. Milan Serko z realne gimnazije v Novem mestu; na realno v Ljubljani: Franc Mašera, profesor učiteljske v Gorici, pridelen naposled realni gimnaziji z nemškimi učnim jezikom v Ljubljani; Leopold André in dr. Franc Novak, oba z realne v Idriji, prideleni do slej realni v Mariboru; dr. Janko Kotnik z realne gimnazije v Banjiluki; na moško učiteljsko v Mariboru: Alfonz Vales, prof. in zas. vodja drž. ženskega učiteljskega v Mariboru; na realno gimnazijo v Ptuj dr. Franc Kotnik z bivše gimnazije v Velikovecu.

— **O prebivalstvu Slovenije.** Leta 1920. je imela Slovenija brez Prekmurja in enega dela ložaškega okraja 892.626 prebivalcev. Porok je bilo v imenovanem letu 12.481. Rojenih je bilo 28.536 oseb, od teh 4618 nezakonsko rojenih in 937 mrtvorjenih. Umrlo je 22.251 ljudi. Umrli so razdeljeni po starosti tako-le: do enega meseca 1702, do enega leta 3441, do 5 let 6775, od 5 do 15 let 1435, od 15 do 30 let 2056, od 30—50 let 2432, od 50 do 70 let 4433 in nad 70 let 5067.

— **Pangermansko gibanje v Jugoslaviji.** Na notico, priobčeno pod tem naslovom v 227. številki »Slov. Naroda«, Vam moram sporočiti slučaj, ki jasno osvetljuje to, zadevno smotreno delovanje pri nas živčih Nemcev. Ti slučajji so za sedaj še osamljeni, toda po sistemu, s katerim se vpeljujejo, po stajajo za nas ravno tako nevarni, kot so že bili. Na Polzeli ima tovarno strojilni neki Wildi, ki je hud Vsenemec. Začel je svoje podjetje z malo manj kot nič. Danes je milijonar. Po prevrtu je bil nekaj časa miren, kot vsi Nemci, ker so se bali naše pesti, ki pa je izostala. Sedaj pa so začeli kazati roge in z njimi tudi polzelski Wildi. Dela sistematično. V svoje kritje si je izbral Slovenca, potem pa je začel nastavljal izključno Nemce in nemčurje na vsa boljša mesta. Razen par pomožnih moči in delavcev sede na vseh dobrih mestih Nemci. So večinoma tehnični uradniki. Sedaj je pa začel nastavljal tudi nemško komercialno osebje in to iz Avstrije. Kot se čuje, namerava sedaj nastavit za vodjo pisarne nekoga Gablerja, katerega Polzelani poznajo kot razvpitega Nemca, ki je moral že enkrat zginiti v Polzelo. Gabler namreč ni naš državljan. Wildi je namreč s pomočjo svojih slavnatih mož že poskrbel, da bodo poizvedbe dež. vlade potom orožništva ugodno izpadle, da dobi Gabler dovoljenje da sme na Polzelo. Mi zavedni Polzelani pa pravimo: Dovolj smo morali nastopiti v Avstriji proti neški invaziji Prymovih vpletov) v naši Jugoslaviji ne bomo trpeli nove germanizacije! Če se Wildi sklicuje na svojo švicarsko državljanstvo, pravimo mi, da kdor hoče živeti med nami, od žuljev naših ljudi, mora nas in naše zakone spoštovati. Opozorjamo vlado na ta slučaj, ker vemo, da se za pošto, no plačilo dobi tudi pošten strokovnjak — Slovenec. Pripomnimo še, da Wildi klub težkim milijon

nom, ki si jih je pri nas zaslužil, ni podpal državnega posejila.

— **Za 17. oktobra sklicani razgovor o železniški politiki** preložen. Radi obolevnosti predsednika upravnega sveta Dolenjskih železnice dvornega svetnika g. Frana Šukljeta se je moral na 17. oktobra 1921 sklicani razgovor o železniški politiki preložiti na nedoločen čas.

— **Slovenke, v soboto popoldne ob 4. vse v Mestni dom na razgovor.** Predmet: vedno naraščajoča draginja in ukrepi proti njej. »Splošno sloven. žensko društvo«.

— **Učiteljsko kamniško okraja.** Iz Kamnika nam pišejo: Kamniško okrajno učiteljsko društvo, zbrano na zborovanju v Radomljah dne 13. t. m., izrekla z 59 glasovi proti enemu: 1.) svoj najhujši protis proti pisavi »Slovenec«; 2.) poziva železniško oblast, naj najde pot, da se prepreči taki nekvalficirani napadi, ki jemljejo učitelstvu brez vzroka vsak ugled.

— **Justifikacija dr. Pegana.** Pišejo nam: Zdal je izpregovorilo tudi najvišje sodišče v zadevi Peganovi in ta odoba je tudi najhujši udarec za vse tiste, ki so dajali Paganu potuho in zaščito, pred vsem »Slovenec« in »Novi čas«. Po najvišji instanci je ugotovljeno Peganovo oznanje izdajstvo kmetu Brenosta, nečestna manipulacija z Joštovi knjižnicami in »nad vse nepoštena in odvratna nevednost« (besede iz tenorja odbe) — domnevanja je Carlja. Glede služaja Ribnikar se je izreklo, da je storil to kot deželni odbornik, za kar ne nosi odgovornosti kot odvratnik. Pegan je s tem žigosan kot šlovec in advokat. Za enkrat se bo pokoril s tem, da je suspendiran za 4 mesece. Ne sme sprejemati strank, niti jih zastopati.

— **Laišbach — Oberlaibach.** Neverjetno in vendar resnično, ker nam to zatrjujejo bližnji očitniki celo iz srede onih, ki so zgorne napise morali napraviti na železniške vozove v delavnici Južne železnice v Mariboru. Kakih 10 še tako napisanih voz je odšlo v ponedeljek, 11. oktobra 1921, iz delavnice proti Ljubljani. Pričakujemo pošani, zakaj se naš jugoslovanski črt še zdaj na ta način izjavi.

— **Šolski odbor »gremialne« trgovske nadaljevalne šole v Ljubljani** je poveljal nagrado vodstvu in učitelstvu te šole za 100% t. j. vodstvu za vsak razred od 400 na 800 K na leto in učitelstvu pa za vsako uro od 20 na 40 K. Vsa čast našim trgovcem! Obrtniki, pojdite in storite tudi vi tako za obrtno nadaljevalno šolo!

— **Blago v korist Družbe sv. Cirila in Metoda.** Domača trdka Fr. Kolman v Ljubljani je poslala prispevek od izkupitka za družbene cilindre svetilk znesek 500 K. Pri tej priliki se spominjamo onih dni, ko je bilo naše občinstvo še tako idealno, da je kupovalo in zahtevalo vsepovsod blago, ki se prodaja v korist družbe. Družba je imela takrat prav lepe dohodke od tega blaga. Sedaj pa je občinstvo dokaj popustilo na tej lepi navadi. Opozorjamo, da družbino blago še vedno eksistira. Je zahtevati ga je treba. — Vrla mediška podružnica je ravnokar poslala članarine in drugih dohodkov 2352 K. Veliko podružnic se še letos ni oglasilo s prispevki. Prosim da to čimprej stori. — C. M. družba je prejela znesek 206 K, kateri se je nabral v veseli družbi podnarednikov I. art. podofic šole v Kragujevacu o priliki razstanka radi razdelitve po polkih. Vrlemu, rodoljubnemu vojaštvu iskrena hvala!

— **Smrtina kosa.** V Konjicah je umrla lekarnarjeva vdova ga. Marija Pospisilova, stara 72 let, v Ljubljani na Dolenjskem pa ga. Marija Hočvar. Blag spomin!

— **Govor o sv. pisma** se vrši v nedeljo ob sedmih zvečer v evangelijski cerkvi na Gosposvetki osi.

— **Promenadni koncert.** Udruga ženig gladijskih igralcev, podobno br Ljubljana, priredi v nedeljo dne 16. t. m. od 11. do 12. dopoldne pred gradom »Tivoli« promenadni koncert muzike Dravske divizije v svrhu kritja spomenikov Verovška in Borštnika. Prostovoljni prispevki se hvalječno sprejemajo.

— **Strasen zločin.** Dne 12. oktobra t. l. so ljudje našli na lastnjem način umorjenega Lovra Severja, loveca, uslužbenega pri knezu Windischgrauzu. Ubil je bil na cestni, ki pelje iz Žit v Špitališ pri Konjicah (v takozvani Soteski). Morilec ga je najprej udaril z nekim železnim orodjem po glavi tako, da mu je zdrobil lobanjo, a potem mu je prerezal vrat. Umorjenec je bil jako vesten služabnik in je najbrž žrtve poklopa. Zapuščena žena in štiri nepreskrbljene otroke. Zločinca, ki je v pravem pomenu zver v človeški podobi, še nimajo.

— **Zrtev političnega maščevanja.** V Zrčevih pri Mariboru sta v sporu učitelj in pisatelj Makso Zemljčič in bivši gerent Aloja Rebernik. Prvi je prišiel JDS, drugi SLS. Med obema obstoja napeto nasprotje zroli iz politično strankarskih razlogov. Rebernik je skušal Zemljčiču že opotavno škodovati. V novem času, ko je občina prešla v roke JDS, so le Rebernik poslužil Zemljčičevega tasta Hergamasa, kateri goji jezo do zeta radi odvzete mu puške. Ta Hergamas je Rebernika naščuval, da se nahaja pri Zemljčiču sel arzenal pušk. Re-

bernik je to verjel ter ga ovadil politični oblasti. Orožništva pa je bilo znano, da je Zemljčič ob času prevrata sicer res imel več pušk za orožništvo narodne straže, da pa jih je l. 1919 oddal, kar bi bilo moralo biti tudi gerentu dobro znano. Ker Rebernik s to ovadbo ni nič dosegel, je napravil drugo ovadbo še na policijski komisariat Maribor, čeprav ga je orožnik še pred ovadbo opozoril na ničevost obrekovanja. V tej ovadbi Rebernik označuje Zemljčiča kot »velikega političnega hujšaka in — komunist« ter opozarja polico, da je Zemljčič »precejšen prijatelj orožništva, zato se mu nična zgodi«. V petek je imel Rebernik priliko se zagovarjati pred kazenskim senatom radi te ovadbe in še žaljenja župana Sela. Njegov zagovornik dr. Leskovar je skušal dokazati dobro vero. Senat pod predsedstvom dvornega svetnika Pona je smatral obe obtožbi za dokazani ter je Rebernika obsodil na 600 K globe ali dva dni zapora. Rebernik je obsodbo brez ugovora sprejel.

— **Vojaški železničarji.** Radi natančne evidence vseh onih, ki so služili v kralji železničarski jedinici, n. pr. — bivši železničarski polk v Korneuburgu, v bivši avstro-ogrski armadi ali naši vojski, se nujno pozivljajo pripadniki teh železničarskih jedinice od rojstnega leta 1898 do 1871 in ki stanujejo v Ljubljani, da se z zadevnimi vojaškimi listinami gotovo zglašajo do 22. oktobra t. l. v vojaškem uradu, Mestni dom. Odsotne zamorejo zglašiti njihovi svroci.

— **Slavnost 25letnice »Dobrodelnega društva tiskarjev«** v Ljubljani se vrši v nedeljo 16. t. m. na sledeči način: Dopoldne ob 10. uri slavnostno zborovanje društvenih članov in prijateljev v veliki dvorani »Uniona«; zvečer ob 7. uri istotam zabavni večer z bogatim sporedom in plesom, h kateremu vabimo vse prijatelje naprilične zabave. Vstopnina za ves večer 5 dinarjev.

— **O vojnem posejilu.** G. Trebar, čevljarski mojster v Ljubljani, se je zglašil v našem uredništvu ter izjavil, da ni nikoli podpisal niti en vinar avstrijskega vojnega posejila, pač pa da je založil obveznico tega posejila v znesku 100.000 kron pri nekem denarnem zavodu za neko drugo osebo.

— **Zakvala.** Povodom odhoda iz odesnega oddelka državne bolnice v Ljubljani, kjer sem se 17. mesec zdravlil ter sem zdaj sprel od socialnega skrbstva v »Zavod za slepce«, da se česa priučim, si usojam iz globine najhujšega srca izreči predobremu g. primarju dr. Leopoldu Jestu najlaskrajšo zahvalo za njegovo preblogo, očetovsko skrb, ki jo je imel ves čas z ubogim, 18letnim kmečkim fantom. Toplo se zahvaljujem za človekoljubno potrpežljivost vsem častnim sestram. Plemenitost blagih srč sobilnikov in drugih dobrih duš podarila mi je kot odhodno 300 K podpore. Vsem zlatim srcem bog ti sošero plačaj! Ljubljana, dne 6. oktobra 1921. Jožef Trentli.

Kulturna.

Repertoar Narodnega gledališča Ljubljani.

Drama:

Sobota 15. 10. 1921. Oče D. Nedelja 16. 10. 1921. Ljubzeza. Izven. Ponedeljek 17. okt. Oče C. Torek 18. oktobra zaprto. Sreda 19. oktobra Požar strasti A. Četrtek 20. oktobra Komedija zmehčav. Izven.

Petek 21. oktobra Ljubezen E.

Opera:

Sobota 15. 10. 1921. Evangeljnik. C. Nedelja 16. 10. 1921. Tosca. Izven. Ponedeljek 17. oktobra zaprto. Torek 18. oktobra Boris Godunov B. Sreda 19. oktobra Dalibor D. Četrtek 20. oktobra Evangeljnik E. Petek 21. oktobra Carmen A.

— **Mojster Balačević** bo nekaj komedov pri današnjem koncertu sviral na violini, ki je izdelal kapetan Mlakar v Mariboru.

— **Cankar Ivan: Grešnik Leonard.** Življenjepis otroka. Str. 114. Cena broš. 28 K, vez. 40 K, po pošti broš. 34 K, vez. 46 K. — To povest je napisal pokojni pisatelj l. 1914. ter je izšla prvič v tisku. Poročilo prinesemo čim prej.

— **Milčinski Fran, Pravljice. II. zvezek.** Z risbami Birole in Gasparija. Cena: Vezano K 48.—, po pošti K 54.—. Veleprodajne pravlice Milčinskega so gotovo znova dobrodošla. Priporočamo jih staršem in mladini.

— **Pevske vaje zhora Glasbene Matice** se vrše v sledečih dnevih: za sopran in tenor v torkih in četrtek, za alt in bas v sredo in petkih in sicer za ženski zbor ob 6 in četrtek, za moški zbor ob 8. zvečer. Točna udeležba je dolžnost vsakega člana in članice! Odbor.

— **Red pevskih vaj pri »Ljubljanskem Zvonu«.** Ženski zbor vsako sredo ob pol 8. moški zbor vsak petek ob 8. zvečer. skupni valj vsako nedeljo dopoldne ob pol 11. in vsak ponedeljek zvečer ob pol 8. Redno in točno! Odbor.

Solstva.

— **Kr. drž. trgovska akademija** v Ljubljani. Gg. služatelji lanskega abiturientskega tečaja, katerim je bilo dovoljeno nakazati dodatna imena, naj so nemudor a zglašijo v pisarni trgovske akademije, ker se izpiti vrže v torek dne 18. t. m. — Ravnateljstvo trg. akademije. Aškerčeva ulica 9/II., levo. — **Meščanska šola v Brežicah.** S šolskim letom 1921/22 so otvorili v Brežicah I. razred meščanske šole. Prvega bodo sledili v prihodnjih treh letih

zaporedoma 2., 3. in 4. razred. Sprejemali se bodo učenci z dovršenim petim šolskim letom, ako se izkažejo z dobrim izpričevalom. Poleg izpričevala naj še predložijo krstni list ali vsaj izpis iz krstne knjige in domovnico. — Vpisovanje se vrši od 17. do 22. t. m. od 9. do 12. v novi šoli. Pričetek pouka se razglasi pozneje.

Sokolstvo.

— **Poziv članom Ljubljanskih sokolskih društev!** Bratje, ki želite sodelovati v odsekih za I. jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani, ki se vrši v dneh od 12. do 15. avgusta l. 1922, se naprošajo, da se javijo v pisarni Jugosl. Sok. Saveza v Narodnem domu med 3. in 6. uro popoldne. Bratje, ki imate veselje za sokolsko delo, zglasite se polnoštevilno, zakaj delo bo ogromno, čimveč nas bo, tem lažje ga izvršimo. Doslej so osnovani sledeči odseki: stavbni, finančni, zdravstveni, železniški, stanovniški, prehranjevalni, rediteljski, sprejemni, zabavni, propagandni in tiskarski. Nekateri odseki že delujejo. Zdravo! Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza.

— **Vsem Ljubljanskim društvom v vednost!** Starešinstvo Jugosl. Sok. Saveza je vzelo malo dvorano v Narodnem domu v našem za zletno pisarno, ki začne poslovanje s 1. novembrom t. l. Ljubljanska društva, ki prirejajo svoje zabave v Narodnem domu, opozarjamo, da mala dvorana ne bo pod nikakim posejilom na razpolago društvom za prireditve. — Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza.

— **Prvi darovi za zletni fond I. Jugosl. sok. zleta.** Za zletni fond Jugoslav. Sok. Saveza je daroval: nemčanov 520 K in br. Matija Doinčar, restavratore na južnem kolodvoru 400 K. Skupaj 920 K. Pozivljamo brate in sestre, da ob vsaki priliki zbirajo za zletni fond Jugosl. Sok. Saveza. Stroški za zlet bodo ogromni, dolžnost vsakega Sokolstva je, da sodeluje po svojih močeh pri tem velikem delu. Darovalcem bratska hvala.

— **Zletni Vestnik.** Da bo vsak član sok. društva točno informiran o vseh pripravah za zlet, je sklenil zletni odbor izdajati »Zletni Vestnik«, ki bo izhajal po potrebi v več tisoč izvodih. Cena posamezne številke 30 para. Bratska društva pozivljamo, da javijo takoj svojim županom številno naročnikov. List se bo pošiljal direktno posameznim društvom. Radi točne informacije o zletnih pripravah in radi navodil za zlet, je nujno potrebno, da se naroči na Vestnik vsak brat in sestra.

— **Zletna pisarna.** Od 1. novembra bo nameščena zletna pisarna za I. jugoslovanski sokolski zlet v mali dvorani Narodnega doma.

— **Društvo za zgradbo doma Sokola** Moste pri Ljubljani vabi vse odbornike in odbornice na silno važno in nujno izredno sejo, ki se vrši v brivnici br. Novaka dne 18. oktobra ob pol 20. Dolžnost odbornikov je, da se radi važnosti seje polnoštevilno udeležijo.

— **Dramatični odsek Sokola VII** vprizori v nedeljo, dne 16. t. m. ob pol 8. zvečer veseligo »Skladosti rodbinskega življenja«. — Prosimo za polnoštevilno udeležbo.

Društvene vaji.

— **Za »Gospodarski Zvon«** priredi v nedeljo, dne 16. t. m. ob pol 8. zvečer v ljudskem domu društvo rokodelskih pomočnikov Meškovo dramo »Matie. Jedro Meškovo »Matere« je problem ljudski do domovine, do svojega naroda, do svoje rodne grude, do svoje matere — zemlje. Ker ravno v teh dneh naši bratje Korošci bridko čutijo to resnico, je prav primerno, da se uprizarjo ta drama. Razen tega je na programu še petje koroških narodnih pesmi in govor g. prof. dr. Rožiča. Od našega občinstva pa pričakujemo, naj s svojim posetom pokaže sočutje svojim trpečim bratom. Vstopnice se prodajajo v pisarni »Gospodarskega Zvona« in v Ničmanovi trgovini. Gospodarski Zvon.

— **Jugosl. napred. akademsko društvo »Jadrani«** ima svojo redno glavno skupščino (občni zbor) v sredo, dne 25. oktobra t. l. ob pol 20. v tajništvo, Narodni dom I. Dnevni red je objavljen v društvenem lokalu in na vseučilišču.

— **Jugoslovanska demokratska starešinska organizacija** ima svoj redni letni občni zbor v četrtek 20. t. m. ob pol 6. popoldne v prostorih tajništva JDS v Narodnem domu. Vabi o d b o r.

— **Nacelstvo krojaške zadruge** vabi vse g. krojaške mojstre na v a ž e n sestanek, ki se vrši v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 7. zvečer v gostilni g. Zabukovca pri »Zlati ribi«.

— **Prostovoljno gasilno društvo** Spodnja Šiška vabi cenjeno občinstvo na vinski trgater, katere se vrši v nedeljo dne 16. t. m. v gostilniških prostorih g. Valjavca, Reininghaus. Začetek ob 4. popoldne. Godba in ples. Čisti dohodek je namenjen za nabavo novih cevi.

— **Čevljarska zadruga za Ljubljano** in okolice vabi gg. članke na sestanek, ki se vrši v ponedeljek 17. oktobra t. l. ob 7. zvečer pri g. Mraku, Rimska cesta št. 4. Prosi se obilno udeležba vsled makednega gibanja delavcev.

Darila.

— **Upravi našega lista** so poslali za: »Slepega starčka Dagerina«: g. Remy Orček iz Beograda 25 K.

— **Jugoslovanski Matice:** g. dr. T. Tollazzi iz Skoplja 20 K kot globo, ki jo je plačal g. kapetan Zajec za zamujeno pevsko vajo.

— **Gospodarski Zvon:** g. Lia Gorup 200 K v počaščenje drugega pokojnika. — Srčna hvala!

— **Za Jugoslovanski Matice** so članice in člani Bajsovega kluba nabrali na izletu v Kamniški Bistrici dne 24. in 25. septembra znesek 800 K.

Najnovejša poročila.

FINANČNI MINISTER V LJUB. LJANI.

— Ljubljana, 15. oktobra. Danes popoldne je z orient-ekspresom prišel v Ljubljano na potu v London finančni minister dr. Kumanudi.

PROCES RADOŠLAVOV PRED BOLGARSKIM DRŽAVNIM SODIŠČEM.

— Sofija, 13. oktobra (Izv.) Vse sofijsko časopisje obširno piše o političnem procesu proti bivšemu germanofilskemu kabinetu dr. Radošlavova. Bolgarija je doživela že tretjo veliko politično procesno, a ta proces nadkriljuje vse druge, kajti državno sodišče ima soditi o odgovornosti vodilnih ministrov in politikov za katastrofo Bolgarije. Prva razprava se je formalno pričela včeraj ob 8. dop. Bil je prvi zgodovinski moment, ko je najprej stopil v veliko in krasno dvorano »Slavjanske besede« predsednik državnega sodišča Marinov.

Klicar je naznanil obžalstvo prihod sodnega dvora z besedami: »Gospod predsednik prihaja!« Predsednik Marinov je stopil na svoje mesto in udaril na zvonec z besedami: »Otvorjam sejo državnega sodišča, ki ima nalogo razpravljati in soditi o obtožbi proti kabinetu dr. Radošlavova.«

Za tem so ljudski sodniki, vsi v slikovitih narodnih nošah položili predsedniku prisego. Nato so v dvorano vstopili obtoženi ministri. Prvi je v spremstvu orožnikov vstopil minister Tončev, za njim Popov, Petkov, Apostolov, Dinčev, Pšev in drugi. Na obrazih vseh obtožencev je opaziti duševno utrujenost. Obtožence zagovarja mnogo odvetnikov. Odsotna obtožena dr. Radošlavov in general Bojadžiev bodejo sojena in contumacia. Razprava je trajala ves dan in so bile izvršene vse uvedne procesualne formalnosti. Naslednja razprava je določena na danes dopoldne. Pričela se bo štati obširna obtožnica.

VPRAŠANJE RAVNOTEŽJA V PRORACUNU.

— Beograd, 15. oktobra. (Izv.) Današnja »Pravda« priobčuje zanimive podatke o našem proračunu in o vprašanju proračunskega ravnotežja. Podatki izvirajo iz finančnega ministrstva. »Pravda« ima zelo ozke stike s tem ministrstvom. O državnem proračunu pravi: »Proračun za leto 1921—22 je prvotno predvideval: a) izdatkov sedem

milijard in b) dohodkov pet milijard, torej deficit dveh milijard. Finančno ministrstvo je ta deficit po daljših razpravah kolikor toliko odstranilo. To na sledeči način: 1. vsa ministrstva so svoje proračune zmanjšala za skupno 700 milijonov dinarjev; 2. dohodki iz monopolov in taks so nepričakovano večji, kakor je bilo proračunljeno v letih 1922—21 potom proračunskih dvajstih. Dohodki iz taks in trošarin so po maju t. l. zelo narasli. 3. Za popolno ukinjenje deficita je v načrtu tudi povišanje posrednih in neposrednih davkov. a) Poviša se pristojbina na duhan, b) uvede se davek na vino tudi v vseh krajih starih državnih mej. 4. Uvede in poviša se davek na reklame in plakate; 4. neposredni davki se tudi na ta način povišajo, da se celokupna davčna vsota progresivno poviša za 20 do 40 odstotkov. Progresivnost povišanja bi se izvedla na ta način, da bi oni, ki sedaj plačujejo 10.000 K neposrednega davka, potem plačevali 14.000 K.

Na ta način bo omogočeno finančnemu ministru odstraniti proračunski deficit. V finančnih krogih smatrajo, da bo že prihodnji proračun za leto 1922—23 izkazoval znaten sufit.

PROTICEV KABINET NA VL DIKU?

— Zagreb, 15. oktobra. (Izv.) Beogradske dopisnice »Jutarnjeg lista« priobčuje kombinacijo o novi vladi. Pravi, da je na vidiku Proticev kabinet. Ta kombinacija je baže utemeljena, ker se namo-rava muslimanski klub po podani formelni demisiji Pašićevega kabineta približati Proticiu in se orien-tirati za opozicijski blok.

KOMISIJA ZA UREDITEV RAZ-MERJA MED CERKVO IN DR. ŽAVO.

— Zagreb, 15. oktobra. (Izv.) Kakor znano, je ministrstvo ver-določilo posebno komisijo, ki ima nalogo, proučiti vprašanja o raz-merju države do cerkve, kakor tudi razna druga verska in duhovniška

vprašanja. V to komisijo naj bi po-slala vsaka konfesija po tri člana. Zagrebški škof dr. Bauer je v ime-nu jugoslovenskega episkopata predlagal, da naj odpolje v to ko-misijo z ozirom na važnost proble-mov po pet članov. Za katolike je predlagal djakovskega škofa dr. Aksamovića, veučiliškega profesor-jar dr. Rustinija, stolnega kanonika dr. Čejkala iz Ljubljane, šofijskega tajnika dr. Karla Cankarja iz Sa-rajeva in župnika Hegedica pri Sv. Ivanu v Zagrebu.

ZVEZA NARODOV IN KRE-DITI AVSTRIJE.

— Dunaj, 15. oktobra. (Izvir- no) Po poročilih iz Zeneve je gene-ralni svet Zveze narodov po daljši debati priznal nujno potrebo, da se reši problem avstrijskih kreditov.

VELIKE GOLJUFIJE S PONA-REJENIMI ČEKI.

— Dunaj, 15. oktobra. (Izv.) V Kal-tenleutgebenu pri Dunaju so odkrili mal-tiskarski stroj za ponarejanje čekov in bankovcev. Arestiran je bil Zagrebčan Jakob Maler. Ta se je svoječasno se-znanil z Amerikancem Körnerjem, ki sta začela ponarejati ameriške če-ke. Pet čekov po 5 do 10.000 dolarjev sta srečno spravila v promet. Maler je pred mesecem v Zagrebu pri neki za-grebški banki izmenjal ponarejen ame-riškanski ček za 1.400.000 K. Malerja so izročili sodišču.

Turistika in sport.

— Kubanski kozaki ponove na splošno željo na dirkališču »Sokola« ob Južni železnici v Trilovju v nedeljo, dne 16. t. m. ob pol 16. svoje produkcije, obsegaajoče 26 najboljših točk svojega sporeda. Njihove produkcije so vzbudile že zadnjič izredno zanimanje, zato smo prepričani, da bodo tudi v nedeljo privabile na dirkališče šte-vilno občinstvo, ki se zanima za vratolom-ne kozakiške prireditve. V slučaju slabega vremena se produkcija vrši naslednji dan ob istem času in na istem prostoru. Pred-prodaja v restavraciji »Novi Svet«. Sedeži stanejo 10 dinarjev, stojišča 5, dijakci pa plašajo 3 dinarje, otroci 1 dinar.

— Klub slovenskih kolesarjev »Mliffa«, podružnica Šoštanj je priredil v nedeljo prvenstveno kolesarsko tekmo na 58 km dolgi progi. Prvenstvo si je priporil Šumer Avgust, ki je prevosil težavno progno v 24 : 30. Po končani kolesarski tekmi, je priredil klub tek skozi Šoštanj na 1000 m.

Kot prvi je došel na cilj Vidrih Ivan v 3 : 17. Kot drugi Albert Ahlik v 3 : 19.

— Prvenstvene tekme na igrišču Sparte ob Dunajski cesti (polez artille-rijske vojašnice). V nedeljo ob 10. igra Slavija proti rezervi Jadranu. Popoldne se vršita dve važnejši drugorazredni prvenstveni tekmi, ki bosta morda od-ločilni za končni izid. Ob 14. igra Her-mes, resen konkurent za prvo mesto, proti agilnemu Jadranu. Za to tekmo igra ljubljanska Svoboda, ki stoji do-slej v prv. tabeli na prvem mestu, z mlado močansko Svobodo. Poslednje drugorazredne prv. tekme se bodo vr-šile že prihodno nedeljo.

— Prvenstvene nogometne tekme 16. t. m. (Službena objava LNP.) Pro-stor Ilirije: ob 14. Primorje rez. : Ilirija rez. sodnik g. Petnar; ob tri četrti na 16. Ilirija : Primorje, sodnik g. Keneš. — Prostor Sparte: ob 10. Slavija : Jadran rez. sodnik g. Be-tetter; ob 14. Hermes : Lask, sodnik g. Ilirist; ob 16. Svoboda, Ljubljana : Svoboda, Moste, sodnik g. Jerala.

— Nogomet, Ilirija : Primorje. No-deljska prvenstvena tekma med Ilirijo, dosežanjam prvakom Slovenije in Pri-morjem se pričakuje že deli časa z ve-likim zanimanjem. Primorje si je s svo-jim agilnim nastopom v raznih sport-nih panogah pridobilo v kratkem času znano ime. Tudi v nogometu je kazalo vedno mnogo podjetnosti, njegovo mo-štvo je v dosežanji tekemah pokazalo vselej napredek in znanje. Napram Iliriji, ki ima veliko rutino iz težkih te-kem in ki je že tolikrat dosegla zmage in uspehe, bo imelo Primorje vsekakor težko stališče in razviti bo moralo vse sila, ako hoče doseči ugoden rezultat. Tekma se prične ob tri četrti na 16. predigra med rezervama obeh klubov se prične ob 14. Vstopnina: sedeži K 20, stojišča K 10, dijaške vstopnice K 6.

Devize.

— d Zagreb, 14. okt. Devize: Dunaj 9.55—10.10, Berlin 150—194, Budimpe-šta 41—42.50, Italija izplaščilo 1005 do 1015, ček 995—1005, London 1011 do 1020, Novi Jork izplaščilo 250—0, Pariz 1675—1900, Praga 284—288, Švica 4800—0, Valute: dolar 252—254.50, av-strijske krone 12—13, carski rublji 11 do 15, češkoslovaške krone 270—280, napoleondar 860—880, nemške marke 150—0, italijanske lire 980—1000.

Pozvedba.

— Naša se je sredna vsota denar-ja. Dobi se Gosposka ulica 6 pri Až-manu.

Listnica uredništva.

— Listnica uredništva. Tihodolski. Pismo smo prejeli. Hvala! Uvaževaj-bomo Vaš nasvet ter naročili upravnika prične takoj s pošiljanjem. — Ured-ništvo.

Cene oglasom:

V »Slovenskem Narodu« bomo pričeli s mesecem novembrom zaračunavali objavo oglasov po temle ceniku:

Mali oglasi do 27 mm enostop, višine vrstico po K 4— (1 D). Mali oglasi do 45 mm enostop, višine vrstico po K 6— (1½ D). Veliki oglasi od 48 mm enostop, višine vrstico po K 8— (2 D). Zenitne ponudbe za vsako be-sedo K 8— (75 para).

Osnovnica in zalavale se raču-najo do velikosti 50 petinilih vrstic po K 4— večje pa po K 6— za vrsto.

Poročna naznanila za obliko 15 enostopnih vrstic K 120—, večja po tarifu za velike oglase. Poslana, reklamne novice i. t. d. se računajo po K 12— za pe-tinilo vrstico.

Uprava.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podražaj.

IZJAVA.

Ovime izjavljam javno za-hvalo banai Beogradske zadruge, koja mi je moju štetu požara od K 52.000 u celosti isplatila i tako me pomogla u mojoj nesreči.

Preporučam svakom gospodar-u ovaj naš podpuno domaći zavod osiguranja radi ovake kulantnosti. U Petkovcu kod Petrinje, 19. septembra 1921.

Pavao Ljubojević, v. r.
ratar

Proda se

lep, zelen, spalni divan. Aleksan-drova cesta št. 3, II. nadstropje na desno. 7410

Proda se klavir.

Gosposka ul. 4/L. 7396

Gonilni jermeni

iz velblodove dlake za takojšnjo dobavo. Odon Houtny, trgovina oređja in tehn. potrebščin, Ljubljana, Kolodvorska ul. 37. 7398

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo, da je naša iskrenoljubljena soproga, mamica, sestra in svakinja, gospa

Marija Hočevnar

po dolgi mučni bolezni v petek, 14. t. m. ob 5. uri mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blage pokojnice se bo vršil v nedeljo, 16. oktobra 1921 ob 10. uri predpoldne.

Muljava, 14. oktobra 1921.

Žalujoči ostali.

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naša srčno-ljubljena mati, babica, gospa

Marija Pospisilova

lekarnarjeva vdova

po dolgi trpljenja polni bolezni v 72. letu svoje dobe, prevedena s tolažili sv. vere danes ob pol 2. popoldan mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 16. oktobra 1921 ob 4. popoldne iz hiše žalosti na pokopališče k Sv. Ani.

Sv. maša zadušnica se bude darovala v ponedeljek zjutraj v tukajšnji farni cerkvi.

V Konjicah, dne 14. oktobra 1921.

Globoko žalujoče rodbine:

Prorazil, Trstenjak, Židek, Hus.

Proda se po nizki ceni

dobro ohranjen dvonmno

za istomerni tok 113 W. 33-6 A. Naslov-pove upravništvo SI. Naroda. 7424

Lančice in predivo

zamenja v plotno

mehanična vrvarna, terilnica in predilnica Anton Sinkovec.

Kranj-Gresulje. 7420

3 stanovanjske hiše

v Mariboru, 10 minut od gl. trga, s 17 stanovanji, obstoječe iz enega uličnega ter z dvema dvoriščnima poslopijema, vrtov z lepim stavbiščem, vse v popolnom dobrem stanju, se radi smrti gos-podarja in odpočivanja ostalih čeno proda. Maribor, Rajska cesta 35. 7428

Zahvala.

O oriliki, ko je požar žalibog uničil vse posveto mojega sosedja, je naštevilo dobrih ljudi pripomoglo, da se je po-gasil plamen, ki se je oprjel mojih po-slopij. Vselednega mi je srčna potreba se tem polom najtopleje zahvaliti vsem onim, ki so se nesebično žrtvovali, zlasti pa pogumni železniški požarni bramb.

Železniki, 6. oktobra 1921.

Ing. JOSIP BONGELJ,

ravnatelj.

Sekvestracijska oblast imovine grofov Henckel-Donnersmarck v Prevaljah ras-pisuje službo

gozdnega in

lovskega paznika

S pogodbo namešteni paznik bo imel prelo stanovanje in kurjavo, nekaj zemljišča v obdelovanju, 300 K mesečne plače in 1400 K dijaških doklad. Prošnje za to službeno mesto, opre-mljene z dokazili državljanstva, strokovne šolske izobrazbe, dosežanega službo-vanja in neoporečnosti naj se predložijo državnemu nadzorništvu premogovnika v Prevaljah do 31. oktobra t. l. 7389

Na prodaj

posedstva, hiše: v Ljubljani več hiš, vile na Bledu, na Gorenjskem večje po-sestvo za trgovino in gostilno, v trgu na Dolenjskem lepa hiša z velikim vrtom in kletmi, vodne sile in poslopja za to-varno. — Gospodarska pisarna dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6. 7393

Ažuriranje,

strojno uvezenje motivov, izdelava za-storjev, specialna prediskacija narodnih vzorcev, električno prebadanje šablon.

Toni Jager-Černe & Co.

Ljubljana, Židovska cesta 8.

Kdor mi preskrbi

lepo mesečno sobo

ako mogoče s hrano, za takoj ali pa s 1. novembrom v sredini mesta, mu plač-am nagrado K 1000— Ponudbe na poštni predal 138. 7371

Uradno dovoljena, že 23 let ob-stoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica boljših služb

G. Flux

Gosposka ulica 4, I. nadstropje levo. Pri zunanjih naročilih zahtevam za odgovor. Reflektira se samo na dobra izpričevala ali pridne začelnice.

Velika

trgovska hiša

v Kranju

na zelo prometnem kraju, z velikim letnim prometom se prodaja.

Ponudbe pod »Trgovska hiša« na anončno družbo

Aloma Company, Ljubljana,

Kongresni trg 3. 7415

Brivski stol, dekoracijska mizica in okvir za foto-gra-fije se prodaja.

S. Strmol, Ljubljana, Pod Trančo 1.

Lasne mrežice,

barve, vede in masti za lase, zobno kremo, ustne in ko-žne vode, šminke, puder, sredstva za negovanje ne-ktov, parizme, potrebščine za masiranje ter prvevrstne brilne in toaletne mila

priporoča

»Parfumerija«

Stefan Strmol, Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Akademik išče sobo

v sredini mesta s posebnim vhodom s 1. novembrom. Naslov pri upravi Slov. Nar. pod »Akademik 12/7890«. Plačam dobro.

7890

Krojaški pomočnik

za veliko delo, prva moč, se sprejme takoj proti dobri plači pri M. Mohorko, Trbovlje I. Hrana in stanovanje na željo v hiši. 7366

Manufakturist

dober prodajalec s prima referen-cami, se takoj sprejme velet-rgovini R. Stermeckl, Galje. 7346

Sprejmeta so

dva vajenca

za ključavničarsko obrt. Polzve se pri M. Dolenc, Cesta v mestni log 33, v Ljubljani. 7361

Mesto posebnega obvestila.

Dr. Anka Majer

Dr. Evgen Karsky

poročena

Leže pri Vipavi Ljubljana

oktobra 1921.

Preklic.

Podpisani Josip Pavlič, posestnik v Kamniku, preklicujem svoje življne trditve o gospodarstvu pokojnega gospoda Janko Koschieria pri Meščanski kor-poraciji v Kamniku, ker so neutemeljene in se zahvaljujem njegovi gospe vdovi, da je odstopila od tožbe proti plačilu primerne globe za kamniške reveže in stroškov 7365

Josip Pavlič l. r.

Hiša na prodaj!

Proda se nedavno novo zgrajena enonadstropna hiša v Rožni do-lini št. 250 v slogu vile, z vrtom, v lepi legi. — Dozidava stano-vanja pod streho mogoča. — Ponudbe brez posredovalcev na O. Debele, Sv. Jakoba trg št. 9 Zatiška ul. št. 1. 7363

RUBEROID

(unijata srednja lepenska znamke Ave-narisa) se dobi pri Ljubljanski ko-mercijalni družbi, Ljubljana, Bleiweislova cesta 18. 7395

Železne - barele

proda J. GOREC.

747

Pozor!

Kupim takoj 40 vagonov lepega buko-vega oglja. Ponudbe na I. Paljevo, Slomškova ulica 21, Ljubljana. 742

Spretnega

krojaškega pomočnika

za samostojno delo proti dobri plači sprejme takoj Fran Kraigher, krojač, Gosposka ulica 5. 7418

Službe išče

trgovski pomočnik, vajen mešane stroke. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7421

Dobro vzrizen

trgovski sotruidnik

v delikatesni stroki, z dobrimi spričevali, se sprejme takoj v tukušno trgovino. Ponudbe na poštni predal št. 57 7407

Ženitna ponudba!

Poročiti se želim z gospodično ali vdovo brez otrok, ne čez 35 let stara, najmanj 50.000 Din. gotovega ali še več denarja. Imam 200.000 dinarjev premoženja, lahko tudi po dogovoru preda svoje posveto in grem drugam, ako ima ona tudi veliko posveto ali kako trgovino. Ponud-be pod št. »777—7427« na upravo Slov. Naroda. 7427

Mlinske transmisije

za tri ali pet kamnov, samo kompletne deli, da se zamore prosti mlini na vodna kolesa takoj instalirati na vodno ali me-torno moč, se takoj kupijo.

Stavbeni prostor v Ljubljani na najpomembnejši ulici v sredščni mestu, se takoj kupi ali tudi prodaja-les dobi vedelno stanovanje v novo-sezidani hiši. Ponudbe pod št. 73877 na upravo Slov. Naroda. 7387

Lepo stanovanje

v Kamniku, obstoječe iz 3 evant, 4 sob, s pritliklami in velikim vrtom, se za-menja s stanovanjem 3 sob in kuhinje v Ljubljani. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7418

Gospodična

izučena v trgovstvu, zmorna trati je-kov v govoru in pisavi, išče mesto blagajničarke ali kontornistnje. Ponudbe pod »Mesto 7412« na upravo SI. Nar. 7412

Pozor!

Prodam razno pohištvo spalnice iz me-hkega in trdega lesa in tudi kompletne kuhinje po najnižji dnevni cenah. Mizarstvo Andrievic, Kolizej št. 36, prilije. 7416

Pozor!

Išče se

trgovine zmožen sodelavnik z 1 do 2 milijonoma za izkoriščanje vodne moči v okolici Ljubljane. Ponudbe pod "M. D. 7394" na upravo Slov. Naroda. 7394

Lokomobila

stabilna ali prevozna, močna krog 20 HP, dobro ohranjena se kupi takoj. Ponudbe na upravo Sl. Naroda pod "Par-na žaga 7403".

Izvrsten koncertni klavir

(Stützli) "Gebrauder Stigl Wien" se prodaja po ugodni ceni. Ogledati si ga je zjutraj od 10-11, popoldne od 2-5 na Vrtači št. 3 prileže na dvorišču.

Hišica

3-4 sobe z vrtom na Goranjskem ali Dolanjskem od 40-60.000 kron se prodajo. Ponudbe s cenami pod Hišica/7404 na upr. Slov. Naroda.

Emajlér in lakér

z večletnimi spričevaji, izvešča tudi v kovinskem ujedrovanju, laže mesta pod "Srečo" na upravnistvo. 7401

Državni uradnik

s trgovsko izobrazbo, govorec več jezikov, poznavalec več inozemskih trgov, bi rad stopil v stik s tako večjo tvrdko za katero bi sodeloval ali zastopal in se tudi udeležil k kapitalom. Ponudbe pod "Sodelovanje/7403" na upr. Sl. Nar.

Pozor!

Priporočam cenj. občinstva, trgovcem in in odjemalcem

najboljše pecivo**iz medu,**

parketne, vsaki vrst božičnega blaga, božične svečke, sploh vse po najnižjih cenah. Zanimajo vas? Z odličnim spoštovanjem FRANC CUL-LAR, Slov. Ribnica. 7347

Večja avstrijska

tvornica

za jeklene in lesene rolete. Iščo pri stavbnih interesih dobro izvedenega zastopnika za Slovenijo. Ponudbe na Rolibalkenfabrik Julius Rosenthal, Wien XII., Tivoligasse 11. 7368

Dr. Groyer

zopet ordinira.

Znamke

volni stavki franko, portovne in časovne prve ter portovne druge ljublj. izdaje se prodajo. — Vprašanja pod "Znamke" 7398 na upravo Sl. Naroda. 7398

Na prodaj

šiva lepa, močna osla. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 8386

Proda se zelo ugodno

šiva dobro ohranjena moška obleka, predvsem blago, za srednjemnočnega gošpoda, popolnoma nov plašč (vojaški), škornji št. 40 in črna z majico. Naslov pove upravnistvo lista. 7385

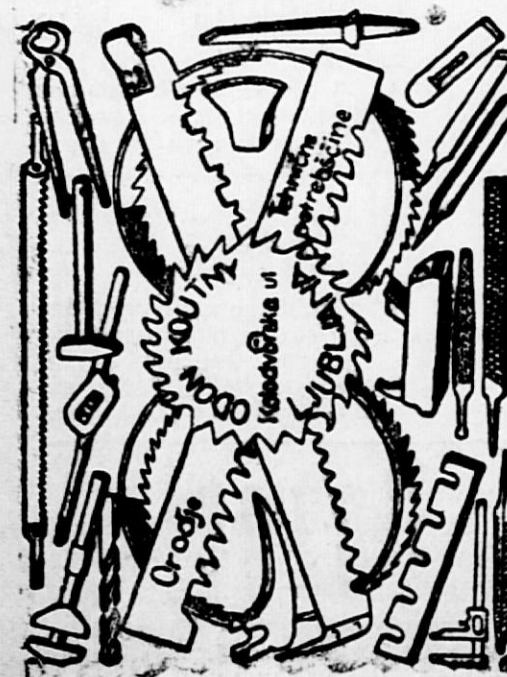
Klobase

travre in mesene, vsak dan sveže in pristno štajersko vino priporočila gostilna pri "Krofu", Sv. Petra cesta 46.

A. KUS

Resljeva cesta 4

trporeča svojo veliko zalogo porcelana, emajlirane in lusuane posode. 7391

I. jugoslovanska barvarija krznarstvo in strojarnica

PETER SEMKO, Glince 230

sprejema vsa v to stroko spadajoča dela po najnižjih cenah. Dela prevzemam: Črnilnice št. 10.

Odpadke

starega in novega cinka ter cinkove pločevine kupujejo v vsaki množini

Kranjske tovarne železne ključavničarske in kovinske robe "TITAN" d. d. Kamnik, Gorenjsko. 6987

Rezanje drv

z motorno žago ter dobavo drv, vsako množico dostavljeno na dom, priporočila. Ljud. Hrašč, Abadjeva cesta 10. (Tramvajna postaja Sv. Petra cerkev). 6982

ŽIMA.

Žimo za žimice vsake vrste v vsaki množini izdeluje in prodaja po najugodnejših dnevnih cenah tvrdka Lovro Ješetova vdova, žimo-preja, Strazišče pri Kranju. Vsiotci na razpolago in na zahtevo poštnice prosti. 6544

G. F. Jurček uglaševalec glasovijev v Ljubljani Wolfova 12.

Izvršajem uglaševanja ter popravila glasovijev in harmonijev specialno strokovno, točno in cene.

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 3,50 pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo.

Ponizki ceni:

nova dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, tudi malo rabljeni.

F. Batjel, Ljubljana, Sibirski trg št. 28. Kladovska c. 4.

Trgovci, nudim vam žitno - sladno kavo

po najnižjih dnevnih cenah. J. Rojc, Mosto - Ljubljana, električno izdelovanje žitno - sladne kave. 5678

Več pomočnikov

izvrženih železninarjev sprejme

Franc Stupica, V Ljubljani, Gospodarska cesta št. 1.

Proda se:

dobro ohranjena, na pol pokrita, lahka kočica z oljnatimi osmi, elegantne, malo rabljene dvosedelne sami in priprava za termalno kopel (Thermal-Kreuz-Bad). — Natančneje pri dr. CEŠARU v Mokronogu. 7323

Sprejme se**oskrbnik**

s trgovsko izobrazbo srednje starosti. Naslov pove An. zavod Drago Bešljak & drug, Ljubljana, Sodna ul. št. 5. 7338

Sprejemam

mlade inteligentne delavce, katere bi izučil v papirni stroki. Kartovačna tov. I. Bonac, Čopova cesta 16. 7327

Pisarniški pomočnik

začetnik se išče za notarijat v Slovenjgradu. Svojeručno pisane ponudbe s kratkim življenjskim naslovitvi ravnatelj. Nastop čim prej, plača po dogovoru. 7196

Laurin-Klementov avto 24 HP

generator popravljen, nove pnevmatike, karoserija od sanitetnega avtomobila predelana, vporabljen je kot avto ali za lahke vozove se prodajo. Natančneje pri Avtomobilni prometni d. d. (Jadranska banka) II/44. 7201

Koniske odeje

in fine volnene odeje v največji izbiri po tovarniških cenah pri M. Bauer, Zagreb Ilica 39.

Tekstilno blago na debelo. Odeje za zorce pošiljam brzovozno na ogled. 6616

Same za prodajalce.

Išče se spretna blagajničarka

za takojšnjo detajlno trgovino. Pisarna ponudbe pod št. blagajničarka/7330 na upr. Slov. Nar. 7330

Kupi se

hiša v sredini mesta ali trga s trgovskim lokalom ali pekarnjo na Dolanjskem ali Štajerskem. Ponudbe pod "Kupi se 7307" na upravo Slov. Naroda. 7307

Dva pomočnika železn. stroke

spretni starejši moči, ter enega izobr.

krepkega vajenca sprejme trgovina s železnico. Breznik & Pritsch, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1. 6918

Knjigovodja

ali spreten kontorist, samostojna moč, z večletno prakso in dobrimi spričevaji, zmožen amer. knjigovodstva in bilance ter slov. hrvaškega in nemškega dopisovanja, se sprejme proti dobri plači takoj ali pozneje. Pisarne ponudbe je nasloviti F. ČUDEN, Ljubljana, Prešernova ulica 1. 7334

Oglas.

26.

Veliki mesečni semnji za konje, govedo, prešice in kramo se vrše v Divači dno 26. vsakega meseca. 7250

Stenografinja

popolnoma vešta slovenske in nemške stenografije, se sprejme takoj. Začetnice niso izključene. Ponudbe pod "Stenografinja 896-7338" pošto ležeče Ljubljana. 7350

Hiša na prodaj

v Mostah št. 3, obstoječa iz dveh stanovanj, dveh lepah kleti, hleva in dveh drugih obsežnih prostorov. Pti hiši so nahaja vrt, travnik in nji va. Pojasnila se dobe istotam. 7281

Hiša Povla, Ljubljana, Tržaška c. 45.

Aug. Agnola, Ljubljana

priporoča svoje zalogo

stekla, porcelana, zreal, svetlik, okvirov in vseh v to stroko spadajočih predmetov. Staklo za okna vseh vrst vedno v zalogi. 4013

popolnoma izginejo, ako vporabljate "Pammat" zadržano neškodljiv, se ne ošabva, drži stanovitno, barva črna, temno, rjavorjava, svetlorjava, temnoplavo ali v svetloplavo. Prešice se po post. diskretno. Karton SHS K 43 in SHS K 60 franko. Karto iz prikritih las od SHS K 100 papir. L. Ordal Hagné doma SHS K 80 in 100 franko. Zadržajte cenik. E. Št. 22. Ispodst za karneta list. Wm VII. 1921. 22.

Prezno nove in rabljene**vreče (djakove)**

v vsaki množini po najnižji ceni pri FR. SIRC, ZRANJ.

Kupujem suhe gobe, rižol, brinjevo olje.

Išče se

mesečna soba

s posebnim vvhodom eventualno z oskrbo, ali pa manjše stanovanje z opravilo brez oprave proti zelo dobri najemnini. Ponudbe na poštni prednji št. 53. 4905

Realitete naprodaj.

Hotel 30 sob, restavracija, kavarna in vinska trgovina. Krasne gostilne in trgovine v mestu in deželi. Pekarna, gostilna in sodavice in 14 oralo zemlje, 90 oralo smrekovega gozda 30-40 letni 500.000 K. Lepa kmetijska in vinogradska posestva, vlogoposredstva, graščine, hiše, vile, mlini i. t. d. Karol Breznik Golje, Delavčevje 3. 6953

DELAVKE

k pletilnim strojem in ome, zmogljive šivanja, pletenja in lahkih rečnih del, se takoj sprejmejo v tovarni pletenini in tkanini JOSIP KUNC & Komp. Ljubljana, Poljanec nasip 40. (Guramra) 7309

Sprejme se neoženjen**uradnik**

za špedicijski oddelček, ki je zmožen slovenske in nemške. Nastop takoj

Kranjske tovarne železne, ključavničarske in kovinske robe "TITAN" d. d. Kamnik. 7394

Prijazno stanovanje

obstoječa iz 1 sobe in kuhinje, z električno razsvetljavo v predmestju se nameni s stanovanjem z dvema sobama in kuhinjo v mestu. Dopise pod št. R. 16-7335 na upravo Sl. Naroda. 7335

Dekle

za več, nad 20 let staro, se išče v slovensko družino na Hrvaško. Ponudbe na Franjo Jakli, Karlovac, Hrv. 7322

Pozor gostilničarji!

Prodajam dobro ohranjen krasen vrtnat, godba na lok. Ogleda se v gostilni št. 87 v Trebnjem, Dolanjsko, črna po dogovoru. 7340

Sobo išče

za takoj v sredini mesta bančni uradnik, samec, po možnosti s hrano. Ponudbe pod "Vesna 7348" na upravo Sl. Naroda. 7348

Trg. točenec

pošten, zanesljiv, kateri ima veselje do trgovine, z boljšo izobrazbo, se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga Ivan Rojnik, Slovenjgradec.

Javna dražba

porabnega lesa in desk, — se vrši v nedeljo 16. okt. ob 9 uri dop. na dvorišču Pongratzove šupe (Meksika) Abadjeva c. 7332

S o b a

nemeblvana, s posebnim vvhodom, se išče na takoj. Ponudbe pod "Štok. gradnik 7331" na upravnistvo Slovenskega Naroda. 7331

Službe išče

kolar, dobro izurjen, vajen tudi boljše dela ter zmožen samostojno voditi podjetje. Ponudbe pod "Prva moč 7274" na upravo Slov. Naroda. 7274

Traži se

kasa (blagajna) Nr. 0 ili 1, i jedna Nr. 5 ili 6. Ponudbe gostilna Tancar, Jesenice.

Vinske sode

od belega vina 600-650 l prodaja po zmerni ceni Franc Cascio, Rakek. 7243

PRODA SE

lepa enonadstropna hiša z vrtom, velikim dvoriščem in poslopjem, pripravljenim za vsako obrt. — Stanovanje na razpolago. — Ponudbe pod "Hiša 200-6861" na upravnistvo lista. 6861

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino

"pri Zlati lopati" 6186

(prej Hammer Schmidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

nasproti križevniške cerkve.

Zaloga cementa.

Proda se

omara za obleko, trumetu z zrealom predsoba stena z zrealom. Ogleda se vsak dan od 11.-12. dopt Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7376

Proda se

lepa enonadstropna hiša z lepim vrtom in Ljubljani. Cena zmerna, stanovanje na razpolago. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7300

Trgovski pomočnik

se takoj sprejme za trgovino z mešanim blagom pri Josip Lingneršek v Mariboru. 7381

Ženitna ponudba.

Gospodinja srednje starosti, dobro izurjena v gospodinjstvu, želi znanja v svrhu ženitve, najraje s takim slugsim gospodom ali pa vdovcem. Ponudbe naj se pošiljajo na upr. lista pod "Pridna gospodinja 7338" 7338

Sprejme se

prodajalca manufakturne stroke, starejša, dobra samostojna moč pod dobrimi pogoji v novo trgovino. Ponudbe pod "Samostojna 7345" na upravo Slov. Naroda. 7345

Lokomobila

10 HP, v dobrem stanju, se prodaja za K 65.000. Venceljanski jarem dobre sestave z vozom in vajajem za 35.000 kron. Naslov pove uprava Sl. Naroda. 7407

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Nunska ulica 19.

Podpisani bančni zavodi si dovoljujejo javiti, da so prejeli od ministrstva financ

dovoljenje za poslovanje devizami in valutami

v smislu novega pravilnika z dne 23. septembra 1921.

V Ljubljani, meseca oktobra 1921.

Jadranska Banka, Ljubljanska kreditna banka, Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Slovenska eskomptna banka, Zadrna gospodarska banka.

Pralnica in likalnica KAROL HAMANN

Prejemni čas: 1 teden.

Mestni trg 8 (na dvorišču).

Najnižje cene.

Dva tovarna avtomobila

dobro idoča po 4 tone PH 35 — 40; se proda za ceno K 65.000. — Josip Jug, avto delavnica, Tržaška cesta Maribor. 7039

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica

IVAN BRUČIČ, Dunajska ces. 16, se priporoča. Izvršitev točna cene zmerne. 1250

JABOLKA

simska, namizna, prvovrstna, okoli 3000 kg,

proda

najraje skupne enemu trgovcu po 15 K kg

Franc Dobnik v Konjicah.

Diamalt

Pozor, pekarji! „Diamalt“ tvornice Hauser & Sobotta, Dunaj-Stadlau v predprodaji kakovosti se dobi zopet pri glavnem zastopstvu za Jugoslavijo Edward Dubravac, Zagreb. Skladišče Strossmayerova ulica 10. 7269

Strešno lepenko,

ink za konzerviranje z lepenco kritih streh, esfalt, katran, lesni cement, ksilolej (najcenejši karbolini), watproof za izsuševanje vlažnega zidovanja in izoliranje proti vlagi, zidno in strešno opeko, apno, cement in druge stavb. potrebe dobavlja Ljubljanska komercialna družba, Ljubljana, Etelweissova cesta 18. 5490

Gradbeno podjetje inženir Dukić in dr.

Ljubljana, Realijska cesta 9

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 235

Lokomobile

stolež in prevodne, prvovrstna izvedba, vseh velikosti, najporabnejše tipe z zaloge, dalje: parni stroji in parni kotli vseh sistemov, opreme za sladkorne tvornice, pivovarne, hladilnice itd. dobavlja Aktiengesellschaft für Maschinenbau vormals Brand & Lhuillier, Brno, Češkoslovaška. 6549

Nudim brezobremno

Ciril - Metodove vžigalice

Cena povsem konkurenčna. Pri nakupu vžigalic zahtevajte moj cenik. J. Perdan, Ljubljana.

Padavica (epilepsija)

Za 20 let preizkušeni „Epilepticon“ Dr. Well, Frankfurt a. M. z uspehom rabijo zdravilni, bolnice za uspešno sredstvo za pobiljanje epilepsije pa tudi proti videvemu plesu, histriji, živčnim bolečinam in živčni oslabelosti. Bolniki ga radi uživajo in lahko prenašajo. Dr. med. K. Ganz piše: „Noben pomoček pri zdravljenju epilepsije ne služi tako dobro“. Dobiva se zopet v veliki množini v veleprodajnih in lekarnah. Ideluje ga samotvornica Dr. R. & Dr. O. Well, Frankfurt a. M. 430

Miši, podgane, stonice, škurbi

in vsa golazna mora poginiti, ako porabite moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim in hišnim mišim K 12, za sodga ne 16 K; za škurke posebno mešana vrsta K 25; tinktura za stonice K 15; uničevalec moljev K 10 in 25; prašek proti mršom K 10 in 25; mazilo proti ušom pri ljudeh K 5-12; mazilo za uši pri živini K 5-12; prašek za uši v obliki in perila K 10 in 25; tinktura proti mršom na sadju in zelenjavi (univerz. rastlin). Prašek proti mravljam K 10 in 25. Pošilja po povzetju Zavod za eksport Dr. Jünker, Petrinjska ul. 3. Zagreb 18. Preprodajalci popusti!

Sve vrste šivačih strojeva

iz tvornice „Reiser“ „Neumann“ „Vesta“
uz tvorničke cijene neposredno iz tvornice ili ocarinjeno sa sklada dista Zagreb nudi

Posredni odlo za živače strojeve na veliko — glavno zastupstvo —

Em. Fischer, Zagreb,

Jurišićeva ul. 6.

Telefon broj 3-98.

Dokazni dijelovi šivačih strojeva i dvokolica te prvorazrednih inozemskih pnevmatika na veliko i malo

Tražite cijenik.

Opeko in drva

v vsaki množini prodajam po najnižji dnevni ceni. Priporočam se zlasti gg. zidarjem mojem in hišnim posestnikom

Lovreno Križ, Ljubljana, Trnovski pristan šte. 12.

Risalna peresa

Na drobno in debelo. Zahtevajte cenik.

Delavnica za precizno mehansko Viljem Sequardt Ljubljana Dalmatinova ul. 5.

Strokovna tiskarna

Karol Florjančič, Celje, Cankarjeva cesta 2.

ima v zalogi sledeče nove električne stroje:

1	skroj za vrtilni tok 220/380 volt 3 k. s.	
1	„ „ „ „ 110/190 „ 2 „ „	
1	„ „ „ „ 110/190 „ 3 „ „	
1	„ „ „ „ 220 „ 1 „ „	
1	„ „ „ „ 110 „ 2 „ „	

Dobavlja tudi instalacijski majster, žarnice in števec po nizkih cenah. 7364

Fran Raunikan

mašinski inženir

Ljubljana, Linhartova ul. 25.

Telefon 415 Poštno-številni račun 11.428

prevzema po demih kakor lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stajne stahle, kopele in cerkvene ostroja, balkone, vrne uke, verande ter razna druga vrsta arhitektonična dela. — Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaze, vrata, okna itd.

Za razne industrijske stavbe opozoriam zlasti na moje patentirane nosilce za večje preste razpne od 12-80 m. — Parna čaga in strojne delavnice.

Proda se krasno posestvo

s polji, travniki, gozdi in krasnim vinogradi. V hiši stara gostilna z vsem inventarjem. — Pripravno za Amerikance. — Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 7841

Ljutomersko vino

Danes je dospela večja množina starega 12 % ljutomerskega vina iz veleposresta na Grososaku ter novo vino l. 1921 od istega vinogradnika, na kar najine cenj. odjemalce vladno opozarjajo. Mali & Celestina, trgovina z vinom v Ljubljani, Stara pot. 9.

Tovarne in tvrdke vseh jugoslov. izdelkov

ki se zanimajo za oddajo svojih izdelkov v Egipt, naj pošljejo svoje ponudbe s cenami fco. Aleksandrija na anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 7414

Večjo množino makulturnega papirja prodaja

uprav. Slovenskega Naroda.

MAKS PENN

strojna industrija in tehnično potrobo

München, Eisenstrasse 7

se priporoča, za nabavo vsakovrstnih strojev za industrijo, obrt in elektriko, lokomobil, motorjev, kompletnih tvorničkih oprav. Specialiteta: rabljeni, dobro ohranjeni stroji in naprave, vse v tehnično stroko spadajoče potrebščine. Jugoslovanske reference.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa okr. sodišča v Kranju z dne 26. septembra 1921. P 59/9-90 se za prestopno dražbo posestev Mihaela, Vikičeva in nedi. Alberta Millerja in sloer:

a) hiše št. 143/144 v Kranju
b) hiše št. 75 v Kranju

določa dan na 25. oktobra 1921 ob 9 uri v pisarni podpisane-ga notarja.

Izključna cena, pod katero se dražba ne vrši, se določi za

hišo št. 143/144 na 1.200.000 K
za hišo št. 75 pa na 180.000 K

Dražbeni pogoji, po katerih se plačati takoj 10 % varščine, ostanek kupnine pa v 8 dneh, se lahko vpogledajo v notarski pisarni v Kranju med uradnimi urami.

Hiša št. 143/144 leži na najbolj prometnem prostoru v Kranju, je bila pred 40 leti na novo modernizirana kot enonadstropna in se skoraj pod vso hišo nahajajo velike obokane kleti, ter se sedaj v nji nahaja veleprodajna „Merkur“.

Stroške dražbe nosi prodajalec.

Ubožni 1 % donesek plačajo kapci in tudi eventualni davek na prirastek.

Kranj, dne 6. oktobra 1921.

Anton Šlamberger notar kot sodni komisar.

„PARAMON“

Gumijevs pote. Nepo-končljiva trajnost. Tvornica: Grafslava - Petr-žalka. Prodajni biro: Pa-ramon Gummi-Industrie, Wien VII. Neubaugasse No. 7.

Ludwig Hinterschweiger & Co.

Maschinenfabrik u. Eisengieserei G. m. b. H. Lichtenegg bei Wels. O. Oest.

Specialitete:

- stroji za opekarnice ter kompletne opreme za opekarnice in tvornice za glinasto blago,
- kamnelomne in kompletne naprave za napravljanje gramoza in peska,
- transportne naprave:

prenosne naprave na vrvi in verige, riže na vrvi, ranžirne naprave, krožni transporterji, visoke železnice, naprave za polnjenje kotlov s premogom, elevatorji itd.

Stroji za dvigovanje bremen: škripci, navoji, graniki, dvigala, naprave za prekladanje za kosovno in množinsko blago, viti in stroji za izpravljanje blaga, ranžirni navoji itd.

Opreme za steklarstvo: oblike za prežno, pihano in strojno blago stroji za kompletne brusilne naprave, amature za peči in orodje za vso steklarstvo industrijo.

Splošna prometna banka v Ljubljani

si dovoljuje javiti, da je prejela od Ministristva financ

dovoljenje za poslovanje z devizami in valutami

v smislu novega pravilnika z dne 25. septembra 1921.

Naročila za nakup in prodajo izvršuje najkulantneje.

V LJUBLJANI, 14. oktobra 1921.

Lovci!

Lovske puške vseh sistemov, od najfinejših do najnavadnejših, različno municijo in reparaturo vsakovrstnega orožja kakor tudi montažo daljnogledov. Vam poskrbi

Janko Mišic,

puškar v Kranju,
puškarski strokovni učitelj in zastopnik slovenskih puškarjev v Borovljah (Avstrija). 5731

Inženir dr. Miroslav Kasal

Ljubljana, Mišerjova ul. 7.

Specialno stavbe-
no podjetje za be-
tonske, železobe-
tonske in vodne
— zgradbe. —
Izraba
vodnih sil.

Jetika!

Dr. Pečnik, Jetika.

Današnje strogo znanstveno zdravljenje. Vsak jetnik, ki hoče doma ozdraviti naj kupi to knjigo. V vseh knjigarnah, 48 strani, 9 K.

Kolesa „Puch“ in „Waffenrad“
pnevmatika Dunlop, Reifhofer, Aquilla se kupi najceneje pri trdnici
Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ulica 7.

I. Sandrin,
Ljubljana

Velika zaloga **usnja**, kož, podplatov, gonil-
vsakovrstnega **usnja**, nih jermenov in boksa

na debelo.

Mestni trg 6.

20 klavirjev pianinov in harmonijev
Förster, Bösendorfer, Heitzman itd.
razstavljenih pri trdnici
ALFONZ BREZNIK
bivši učitelj Glasbene Matice
Ljubljana, Kongresni trg 15.
Prodaja tudi na obroke. — Največja trdnica in izposojalnica v Jugoslaviji. —
Velikanska zaloga violin, vsega glasb. orodja, strun (engros detali) in muzikalij.

Večja dobro opeljana tovarna perila 1500 v
svoje razširjenosti obrata

kompanjona
z razpoložljivim kapitalom najmanj

500.000 K.
Pogoji ugodni, enormni dobiček. Cenjeni dopisi pod „Resnost“
na uprav. Slov. Naroda. 7337

Naznanilo.

Podpisana naznanjava cenj. odjemalcem, da sva ustanovila r. d. z o. z.

„TEXTIL“

za uvoz manufakturnega blaga, pletenin itd. ter se tem potom
priporoča za nadaljno naklonjenost.

Charles Princ. **Filip Pečenko.**
Zaloga: Ljubljana, Turjaški trg šte. 1. Telefon št. 572. Telefon št. 572.

Lastnika: **Genica & Drago Vojska** **TRIGLAV** **Genica & Drago Vojska**
Jugoslovanska izdelovalnica perila
LJUBLJANA
Vojvoda Mišića cesta št. 21 Vojvoda Mišića cesta št. 21

naznanja

da je preselila svojo delavnico s Poljanskega nasipa 10 v novo-
urejene prostore na **Vojvoda Mišića cesta št. 21**.
Tovarna „TRIGLAV“ izdeluje po brezkonkurenčnih cenah in v
najmodernejši obliki iz prvovrstnih tkanin: moške in ženske
srajce, spodnje hlače, plastrone, mehke ovrtnike, ženske bluze,
predpasnike, samozaveznice itd.
Ponudbe na zahtevo. — Razpošilja po vsej državi. — Samo na debelo.

„TRIGLAV“ J. I. P. - LJUBLJANA.

Büder Fischerr
Wien, III., Fasangasse 38.
Brzjavci: Lokomobilischer Wien Telefon št. 5095, 9288.
dobavljajo
lokomobile
sedaj točno in kratkodobno dobavne:
Wolf:
600, 400, 300, 150, 130, 100, 80, 70, 60, 50, 40, 30, 25, 20, 15, 10 HP
Lanz:
300, 200, 70, 50, 45, 35, 30, 25, 20, 15 HP
Hofherr - Schrantz:
25, 20, 15 HP,
in različne druge prve znamke.
Lokomobilni kotli
120, 60, 23, 7 qm.
Pod jamstvom za obratno spretnost. Lastna moderna poprav-
iljalnica. Agregači uradno preizkušeni. 4382
Vprašanja na Stobi & Tujec, Ljubljana, Resljeva c. 4.

Jugoslovanska banka d. d.

Dejn. glavna. K 200.000.000—

Centrala v Osljeku.

Reserve K 50.000.000

Menjalnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Rupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše. Obrestaje vloge na kratkoročne knjižice in na tekoči račun po najvišji obrestni meri.

Modni salon Stuchly-Maške

Ljubljana, Zidovska ul. 3.

Ima v zalogi najnovejše fine
ZIMSKE KLOBUKE
kličane od K 250 naprej.

Popravila za sprejemajo.

Zaluzi klobuki vedno v zalogi.

Hrv. industrija katrana d. d.

Zagreb.

Proizvodi od katrana i kolofonije, krovna
ljepenska, sve vrste sredstava za izoliranje
proti vlazi, tehničke masti kao i ulja itd.
SKLADIŠTA: Beograd, Brod na Savi, Ljubljana,
Novi sad, Pečuh i Osljek.

Dunajski modeli pariške novosti

pri

Zdenki Rodič
modni atelje

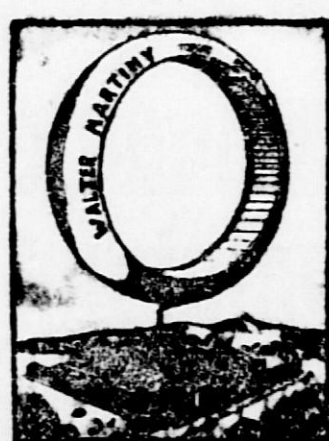
Ljubljana, Gradišče št. 8/B.

(Vhod iz ulice tik za dramskim gledališčem). 7373

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike
po našem posredovanju potom kr. poštno-čkovnega urada.
Pazite, da boste naznanili pošiljatelju **načinu** znesek, ki
ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.
Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v
stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po
poštah Vas to prošimo.
Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosele izkazale skoraj
v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki posebno
sorodnikom radi prikrižajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje še
poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo naspro-
tino. Ko se po ofiteljni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar
pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo
traja, predno se odloči poslati zopet kakl denar.
Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled
malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mese-
cev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki
pošiljati denar potom naše banke.
Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Grand St. New York, N. Y.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in me-
hanični predmeti vseh vrst na
drobno in debelo. — Glasno
zastopstvo polnih gumijastih
obročev za tovorne avtomobile
tovarne Walter Harting. In-
dustrijske stiskalnice za mon-
tiranje gumijastih obročev v
centrini, Rimška cesta št. 2.
Prostorno podjelo za prevoz
blaga celih avtomobilov na ose
kraj, za kar je na razpolago
10 tovornih avtomobilov.

Centrala:
Ljubljana, Rimška c. 2.

Podružnice:

LJUBLJANA, MARIBOR, BEOGR D,
Dunajska c. 23. Jurčičeva ul. 9. Knez Mihajlova
ul. št. 470. ul. Nov. 133. ul. M. 3.

Velika zaloga klobukov in slam-
nikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Stobi pošta Domžale
Prevezajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ko-
vačević i Tršan v Ljubljani, Pre-
šernova ulica št. 5.

Sprejemanje v arado.

Barva vsakovrstno blago.
Namizno čisti obleke
Svobodnja ovrtnike, za-
pasnice in srajce.

Tovarna JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4
Podružnice: Solunburgova ulica 4.

PODRUŽNICE: **MARIBOR** **NOVO MESTO** **HOČEVJE**
Gospodarska ul. 38. Glavni trg št. 39.

Praksa premogovna družba

(Prager Kohlenverein) Wien, Taborstrasse 9,
Brzjavci: Antracit, Wien. Telefon 41022

dobavlja najceneje in najtočnejše črni, rjavi

premog, brikele in koks
in prosi za vprašanja. 6851

COSULICH - LINE
prej (Avstro-Amerikana) Trst - Amerika
prevažata potnike v New York redno 3 krat v juž-
no Ameriko po 1 krat mesečno.
glavni zastopnik za Slovenijo v
Ljubljani, Kolodvorska ulica 28
Pojasnila daje in voz-
ne liste prodaje **SIMON KMETEC**

Ne pozabite obiskati našo podružnico, katara je
prejela veliko množino vseh vrst
SINGER
šivalni strojev, SINGER igel in strojni delov, SINGER olja, sukanca in svilu.
Lastna mehanizna delavnica povečana! Prodaja na primerna obroki!
Singer šivalni stroji Bourne & Co, New York.
Podružnice: Ljubljana, Solunburgova ul. 3, Novo me-
mesto, Maribor, Zagreb, Karlovec, Osljek, Brod na Savi, Varaz-
din, Novi Sad. — Zastopstva v vseh večjih okrajih in mestih.

Pralni mojster

spretna organizatorna sila se sprejme. — Ponudbe s prepisi izpri-
čeval na

„HYGIEA“ parna pralnica,
Zagreb, Savska cesta 58.

Največja zaloga
moških in ženskih izgotovljenih oblek
v trgovini

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5 - 6.

Po znatno nizkih cenah.

Medić, Rakovec & Zankl

preje A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.
Brzjavci: Meraki, Ljubljana. Telefon: 64.

Emailni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke,
vse vrste barv, suhe in oljne, mavce (Gips), mastenec (Feder-
weiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, ple-
skarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to
sroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“ Lak za pode. „MERAKL“ linoleum lak za
pode. „MERAKL“ Emailni lak. „MERAKL“ Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!